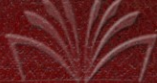

პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა

K 49.667/3

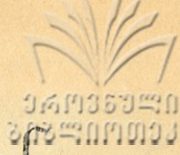

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

გალექიონ
საბიბლიოთეკო

საქართველო

რანკუტონ ტაბიძე

მეექვსეში

1449.667
3

საბლიტვაში
1953

გამომცემლობისაგან

საქართველოს სახალხო პოეზიის გალავნით წარმოდგენილი მღერის პიგნში შესული ლექსების უმრავლესობა დაწერილია თქმობის რეჟიმის შედეგად და ასახავს საზოგადოებრივ ცხოვრებას; მტკვარი გულწრფელად უმღერის ამ დიდ რეჟიმს, რომელიც ადამიანებს ასალი წესდებდა მოუფრანა, ჩვენი ქვეყნის გიგანტურ მშენებლობას, მრეწველობას და სოფლის მეურნეობის უღრეს მიღწევებს, საზოგადოებრივი ცხოვრების გამართვას დიდ სამართლიანობაში და ჩვენს მიმდინარე საზოგადოებრივ ცხოვრებას. ეს ლექსები გამსჭვალულია საზოგადოებრივი ცხოვრების სიყვარულის გრძნობით. ამასთან ერთად, პოეზიის მიერ განხორციელებული ცხოვრების მიზნით, კრებულში წარმოდგენილია სამართლიანი ხელისუფლების დამყარებამდე დაწერილი ლექსებიც („მე და ღამე“, „ცემის ყვავილები“, „მგზავრის სიმღერა“, „მე და ღამის პირად“, „ღვთაფრან“, „მომღერის რამე“ და სხვ.).

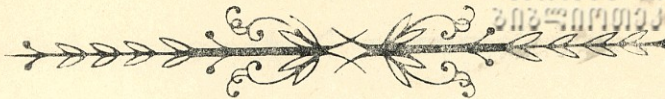

ქართული
ლიბრერი

ნახ. ა. ბანძელაძისა

ჩემი ხიმღერა

ზოგს ოქრომკედლით მონაქსოვარი,
სურათი რამე, კარგზე მგლოვარი,
ზოგს ვარდი, წიგნში ჩანატოვარი —
ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი.

ბარათი, სისხლის ცრემლ-ნატოვარი,
ბეჭედი, ძვირფას ალთა შთოვარი,
საყურე, ტკბილის ჩრდილის მთხოვარი —
ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი.

თმა, როგორც განძი ძნელსაშოვარი,
წიგნი რამ, ომით მონაპოვარი,
საფერფლე, მამის დანატოვარი —
ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი.

სამშობლოვ, მარად მსასოოვარი,
ჰა, ჩემი ჩანგი სწორუპოვარი,
ჰა, ჩემი გულიც, თანამგზოვარი —
ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი.

ახალგაზრდობას

ახალგაზრდა ახალ გზებით
ხალხში უნდა ტრიალებდეს,
გრდემლსა სცემდეს და მინდვრადაც
მერანს მიაქრიალებდეს.

სადაც იგრძნობს უმართლობას —
შურისგებით იალებდეს,
კვლავაც რწმენის და სიმართლის
დროშას ააფრიალებდეს,

რომ ხელმარჯვედ მოქნეული
ომში ხმალი წკრიალებდეს,
რომ მტერს მისგან სასიკვდილოდ
ტანში გააჟრიალებდეს,

რომ მშვიდობის დროს წიგნებზე
ტყის ფოთლები შრიალებდეს,
რომ უხუცესთ მიმყოლი გზით
ახალს გააკრიალებდეს,

რომ სამშობლოს ერთგულების
ფიცის სიტყვა ბრიალებდეს
და სახალხო მგოსნის ჩანგიც
გამარჯვებით გრიალებდეს.

მშობლიურო ჩემო მიწავ

სამი დიდი ოკეანე
გარე უვლის ნათელ მხარეს,
მთვარიანი და მზიანი
ზეცა აფრქვევს სიანკარეს.
ორ ზღვას შუა ძველისძველად
საომარი იყო ლელო —
ის გადარჩა და სახელად
ეწოდება — საქართველო.
მშობლიურო ჩემო მიწავ,
შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
რომ დავიცავ შენს სიმაღლეს,
წინაპართა ძვლებს დავიცავ!

მიყვარს კავკასიის ქედი,
ეს ამერი და იმერი,
მისი „ხელი ხმაღს იკარ“ და
მისი „მრავალჟამიერი“.
მიყვარს მრავალ ჭირნახული
ის გურია და სვანეთი,
თუში, ფშავი და ხევსური,
აჭარა და თრიალეთი.
მშობლიურო ჩემო მიწავ,
შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
რომ დავიცავ შენს უფლებას,
შენს უფლებას სისხლით ვიცავ!

აღმოსავლეთ-დასავლეთის
გზა ძიხვეულ-მოხვეული,
ხმა მეგრული, აფხაზური,
ლაზური და მოხვეური.
რამდენ ძარცვას, რამდენ რბევას
გადაურჩა ქართლ-კახეთი!
შორით რაჭა-ლეჩხუმია,
ახლო მესხეთ-ჯავახეთი.
მშობლიურო ჩემო მიწავ,
შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
რომ დავიცავ შენს ტკბილ ენას,
შენს მშვენიერ ჩანგს დავიცავ!

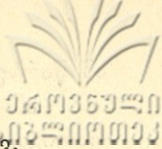
აგერ წინამძღვრიანთ კარის
ქარი არხევს ზვარის სამოსს
და ხვერდი სავსე მთვარის
მოჭფენია საგურამოს.
დიდი გზებით მიდის ძველთა
დიდება თუ დამარცხება,
გადმოგვყურებს ზაჰესის მზე
და არაგვიც არა ცხრება.
მშობლიურო ჩემო მიწავ,
შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
რომ დავიცავ შენს სიმართლეს,
სისხლით ნაპოვნ გზებს დავიცავ!

მიწა, სადაც ვხნავთ და ვთესავთ,
მოკირწყლული იყო ძვლებით,
მოლაღადე უკეთესად,
ვინემ უსახელო წლები.

ამ წარსულთან რა ძლიერი
ანათებს აქ დროის თვალი,
რარიგად სჩანს მშვენიერი
საქართველოს მომავალი!
მშობლიურო ჩემო მიწავ,
შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
რომ დავიცავ იმ მომავალს,
იმ მომავლის მზეს დავიცავ!

და ხმალივით ბასრ იდეას
საქართველოს ახალ ხანის,
ჰგავდეს რკინის ნებისყოფა
თვითეული ჩვენთაგანის.
გამარჯვების გზებით მოდის
თვითეული დღე ფრთამალი,
რომ არ სჩანდეს კვლავ იმ დიდი
სიღუბჭირის ნატამალი.
მშობლიურო ჩემო მიწავ,
შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
რომ დავიცავ შენს მიღწევებს,
შენი დროშის ფერს დავიცავ!

როსმე მეფე ფარნაოზი
იგონებდა ქართულ ანბანს
და წიგნები მოგვითხრობენ
გარდასულთა დროთა ამბავს.
მიყვარს ძველი წიგნების შლა,
მშვენიერი ძველი ენა,
სული ქართლის ცხოვრებისა,

რუსთაველის აღმაფრენა.
 მშობლიურო ჩემო მიწავ,
 შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
 რომ დავიცავ უძველეს განძს,
 იმ უძველეს წიგნს დავიცავ!

მიყვარს ძველი წიგნების შლა
 მშვენიერი ძველი ენა,
 კიდევ რაც ამ ოცი წელის
 გაიშალა აღმაფრენა, —
 რაც ამბავი მოფენილა —
 რაც ამბავი აწყობილა —
 სხვა მეოცე საუკუნე —
 არასოდეს არ ყოფილა.

მშობლიურო ჩემო მიწავ,
 შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
 რომ დავიცავ შენს ახალ გზებს,
 შენს უახლეს წიგნს დავიცავ!

ეხლა ვერვინ ველარ გეტყვის,
 საქართველო ნაწამებო,
 იმერეთი ქართლს განუდკა,
 საკუთარი სურს სამეფო,
 ვერ წამოვა თემურ-ლენგის
 იმნაირი ხმა და ზახი.
 თბილისს ტახი რომ არბევდა —
 ჯელალ-ედინ — ხორეზ-შაჰი.

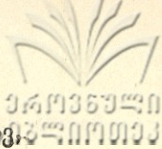
მშობლიურო ჩემო მიწავ,
 შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
 რომ დავიცავ შენს მშვიდობას,
 შენს მშვენიერ მთებს დავიცავ!

ქარმა მიანგრ-მოანგრია
 ძველი ქვეყნის საბუღარი,
 და გვაქვს უბედნიერესი
 ჩვენი მხარე — საკუთარი.
 მშობლიურო ჩემო მიწავ,
 შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
 რომ დავიცავ ხალხთა ძმობას,
 მეგობრობის ფიცს დავიცავ!

თუ მრავალგზის დანგრეული
 დღეს ძლიერი გახდა მხარე
 და მოედო სოფელს, ქალაქს
 განახლების ნიაღვარი,
 თუ გრიგალი მშენებლობის
 ამეტყველებს თვით ქვა-ლოდებს —
 ეგ მისთვის, რომ ჩვენ პარტია
 ახალ გზისკენ მოგვიწოდებს.
 მშობლიურო ჩემო მიწავ,
 შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
 რომ დავიცავ შენს მიღწევებს,
 შენი დროშის ფერს დავიცავ!

თუ ბუნების მოკვდავ კაცებს
 გვიერთდება აღტაცება,
 გვეუბნება, გაგვიტაცებს
 მომავალის დიდი მცნება,
 თუ ყოველი ახალი დღე —
 ახალ სიმაგრეებს აგებს,
 ეგ მისთვის, რომ ჩვენ სტალინი
 მუდამ წინსვლას გვიქადაგებს.

მშობლიურო ჩემო მიწავ,
შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
რომ დავიცავ შენს სიმაღლეს,
შენს მშვენიერ ჩანგს დავიცავ!

ჩვენი ქვეყნის მომავალი
საგანია ჩვენი ზრუნვის,
შენ შესძელი დაფასება
ჩვენი მძლავრი საუკუნის,
გაიარე სევდის მგვრელი
გზათა სივრცე და საზღვარი,
გადალახე ღამე ბნელი
და ბურუსი ყოველგვარი.

მშობლიურო ჩემო მიწავ,
შენს საყვარელ სახელს ვფიცავ,
გიცავდი და გიცავ მარად,
გიცავდი და კვლავ დავიცავ!

ს ა მ შ ო ბ ლ ო ს

სამშობლოს წინსვლა
გასაკვირველი,
მზის მხურვალეობა
გარს რომ ავლია,
აი პირველი!

აი პირველი —
რის სიყვარულიც
მე მისწავლია.

შენს გამარჯვებას,
ჩანგო, მოველი!
ოჰ, შენთან დღენი
ჩემნი წარვლიან,
მედგარი ბრძოლა!

აი ყოველი,
რის სიყვარულიც
მე მისწავლია.

გავშლი ძვირფასი
ლექსების კონებს:

რა სიუხვეა!
რა სიმრავლეა!

გადამასწავლოს —
ნურავინ ჰგონებს —

რის სიყვარულიც
მე მისწავლია!

მღელვარება ღრღნის ქალაქის ქალას:

ჩაყარდნილ თვლებს და ღია ბალებს.

უძრავ ლენინით მრისხანე ძალას

სერავენ ზოდები —

დაბურულ კარებს გრიგალი აღებს...

მახსოვს იმ დღეთა ტოლნი და სწორნი...

შფოთავს, საოცრად შფოთავს ვოლტორნი

და ფაგოტები...

ასეთ ღროისას ვსვამ მე ფიალას!

მსგავსი ქარხნების დაბურულ კართომის

გრიგალი ღრღნიდა ქალაქის ქალას...

იქ ავლენილი

ლენინი მსხვერპლი ბოროტი ტყვიის —

ორი ბოროტად ანთებულ ომის

და სამი მძაფრი რევოლუციის

ღროშა — ლენინი.

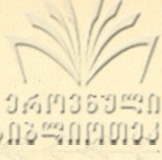
დადგენ მღელვარი მოიშეღენი:

ოცნება თოვლში დაკარგულ ქოხის

და რკინის ღროის გზაჯვარედინი.

პროლეტარიატი,

ეს გუგუნია მთელი ეპოქის.

განწირულებით ის ეძებს ფერებს,
რომ მოეფინოს დაჩაგრულ ერებს
სითბო მარადი.

დახარეთ დაბლა დროშათ ბანაკი!
აქ ბევრი ბრძოლის გათავდა ვადა,
სტოვებს ბელადი და ამხანაგი
დევიზზე დევიზს:
გაქრა შიმშილი, მოკვდა ბლოკადა,
გათავდა ომი სამოქალაქო,
შაგრამ ახლოა დრო, ამხანაგო,
მსოფლიო ნგრევის...

* * *

მრავალჯამიერ
გუგუნებდეს ხმა —
მუმლი მუხასა
და ლილეოსი;
ეს გმირთა ჩვენთა
არის სიმღერა —
ეს სიმღერაა
საქართველოსი.

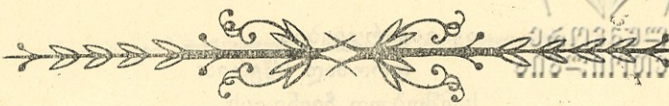
მოაპობს მკერდით
ზღვას მეზღვაური,
გესმის არაგვის
ხმა საცნაური?
გესმის თერგისა
და მტკვრის ხმაური?
ეს სიმღერაა
საქართველოსი.

თავისუფლების
მოყვარე ერებს,
ვით ზღვას, ვერა-რა
ვერ შეაჩერებს.
მთა რომ იმღერებს,
ტყე რომ იმღერებს,
ეს სიმღერაა
საქართველოსი.

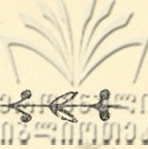

აქ გამარჯვების
დროშად სწერია:
სამშობლო ჩვენთვის
ყველაფერია!
თუ რამ სიმღერა
გულს უმღერია —
ეს სიმღერაა
საქართველოსი.

გმირებით სავსე
სამშობლო მხარე,
დღეს გამარჯვების
გულით მღელვარე,
იდიდე, ამ ხმას
სხვაში ვერ გარევე:
ეს სიმღერაა
საქართველოსი.

მამულო, სიცოცხლო!

სიცოცხლო, მამულო! მძაფრი, არა ფარული,
შვილთა შენთა ხმამალლა სთქვან შენი სიყვარული;
სიცოცხლო, სამშობლოვ! მტერი დაუნდობელი,
რომ თვალს არ გაცილებდა—ვიყავ წინამგრძნობელი.
აი, როგორ მოხდა ეს: ირიჟრაჟა თუ არა —
ალისფერმა სინათლემ ღრუბლებს გადაუარა.
ტყეში, სადაც ვიდოდა ტყის მკაფავი მცინარე,
ველად, სადაც ბაღებში ჩაფლულიყო მდინარე,
იყო დილა მშვიდობის და არ იყო ტკივილი,
ფრინველების გაჰსმა სტვენა, ჟივილ-ხივილი...
აფრიადნენ საზღვარზე შავზე-შავი სვავები —
ყუმბართმტყორცნელები, მძიმე თვითმფრინავები,
სურთ რომ გადმოანგრეონ ხალხის ნახნავ-ნათესი,
ქალაქები, სოფლები, გზები უღიადესი.
იგი მტერი ჩვენი და მსოფლიოს მტერია,
მაგრამ მის უგონობას ბედი არ უწერია.
და აშაოდ ტანკები იძვრიან ყაჩაღებით,
ჩვენ მას უძლიერესი ცეცხლით დავეჯახებით!
რაკი მძლავრობს ხალხის ხმა და სტალინის გენია —
ვიცი, რომ საბოლოო გამარჯვება ჩვენია.

ს ტ ა ლ ი ნ ი

იყო მთლად შეუმოსავი
კაცობრიობის აკვანი,
იყო ერთ მუჭა ბრბოსიღმი
მრავალთ-მრავალის თაყვანი.

იყო ბორკილი მონობის,
გზა უამური შრომისა,
იყო ცა უპატრონობის,
ვით ნისლი შემოდგომისა.

ადამიანმა დაჰკარგა
სიხარული და მზე ტკბილი,
ცხოვრებამ გადააქარგა
მწარეზე მწარე ღიმილი.

ბევრი დაღლილა ჯალათი
მებრძოლთ თავების წარკვეთით,
იყო ომი და ლალატი
და ყოფნა სასოწარკვეთით.

დღეს კი მსოფლიოს მეექვსედს—
ჩემს სამშობლოში სვიანი,
სხივმოსილი და მოღექსე
დამკვიდრდა ადამიანი.

სტალინი ბელადია და
მაატვარი უდიადესი!
ხარტიით გაადიადა
გზა ნაჭედი და ნათესი!

ასწია დროშა მაღალი
კაცთა შრომის და გონების,
მსოფლიო აზრის, ძახილის,
მიღწევის, გამოგონების.

მიჰყავს — ვით სიმალეების
არწივთა ხმობა აღური —
ჩვენი უბადლო დღეების
მსვლელობა გენიალური.

ულევი — დროს ეუფლება
ვეფხვთა ნიჭი და გენია,
უმალლეს თავისუფლებას
სამშობლო აღუდგენია.

და ხანა უხვად ამდიდრებს
არნახულ ბედნიერებას:
ჩანგს, მახვილ კალმებს, პალიტრებს,
სიმღერას, მეცნიერებას.

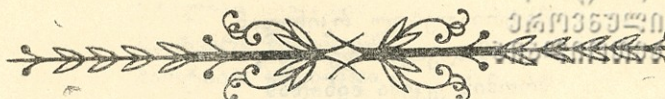
უმდიდრეს მემკვიდრეობის
საგანძურია ნახული —
სადმე მთისა თუ ხეობის
კლდეებში გადანახული.

შეტრიალებულ რკინიდან
ალი მოღვივის ფერადი,
შრომის ეცემა მინიდან
ნათელი ათასჯერადი.

მარადი სიმაისვა
ჩვენი ქუჩა და შენობა
და სიხარულიც ისეა,
როგორც ტყის ფოთოლფენობა.

და თუ რომ შემტერი ფიცხელი
მოგვეტბორება ღვარებად,
ჩვენი ლითონის სიციხელის
შეხედება გავარვარება.

სტალინი ბელადია და
მხატვარი უდიადესი!
ხარტიით გაადიადა
გზა ნაჭედი და ნათესი!

ახალი ტფილისის დაფუძნება

აღბათ გინახავს ის ქალი ქვრივი,
მთაწმინდაზე რომ დაუდგამთ ძეგლად:
საუკუნეთა მწუხარე მწკრივი
სჩანს მის სახებად და ანარეკლად.

ჩემო მკითხველო, სხვა შედარება
მოგნახოთ უფრო უნამდვილესი,
რომ შთავისუნთქოთ დარის დარება,
რითაც ახალი სუნთქავს ტფილისი.

სემინარიის პირდაპირ, ბაღში,
ბარელიეფი იყო ასეთი:
ვაჟი, შთანთქმული სალი კლდის თაღში
მთელის სიმკაცრით და სინაზეთი.

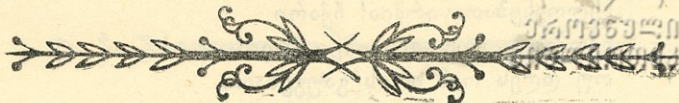
მარჯვენა მკლავზე დახრილს სძინავდა,
ვიწრო გვირაბის ქვაზე მჯდომარეს,
თავზე კლდე აწვა და ის ჰყინავდა
გამოღვიძების ასე მდომარეს.

მაგრამ იმ წერაქვს, რომ ეგდო გვერდით,
მეორე მიწვდა — ხელი მშრომელი,
ძველი ტფილისი ასწია მკერდით
და შექმნა სუნთქვა დაუცხრომელი.

მტკვრის ნაპირიდან მან მოიზიდა
ელექტრონები ქარვის და ლილის,
იმ ბაღებიდან და იმ ხიდიდან
დღეს ახალთახალს აფუძნებს ტფილისს.

ვით არ შევნოდეს ყოფნას სიახლე,
როდესაც სივრცე და უფრო მეტი —
ტფილისი არის იგი სიმაღლე,
ვის მებრძოლ სახელს ატარებს ქედი!

ჩვენი მნათობი ცეცხლის ფერია

ცეცხლივით ჩვენი ტრიალებს ღანა,
ჩვენი მნათობიც ცეცხლის ფერია,
მან ბევრი რული და მშვიდი ნანა
ქარიშხლის ხმებით მოიგერია.

მებრძოლ დროშასთან ელავს კალამი.

ეს ათი წელი — ათი აგური

დამკვიდრდეს, როგორც ძმური სალამი —
მხურვალე, მხნე და ამხანაგური!

მრავალმა წელმა გაასწრო ჩარჩოს,

დრო ისევ ცდილობს ძალთა მოკრებას;

ინდუსტრიალურ ცეცხლს გაუმარჯოს

და პროლეტარულ აბობოქრებას!

გაუმარჯოს ფიქრს, რომ ალებრ მნათი

ხავსმოკიდებულს, ნელს და ბორიოს

აიყირავენს ეს წელი ათი

ათიათასი წლის ისტორიას!

მკიდრო კავშირი ერთმანეთს შორის

დღეს საჭიროა, როგორც არასდროს!

რევოლუციურ დღის დირიჟორის

ამღელვარებამ რომ არ გაგასწროს!

თუ მსოფლიოში კვლავ შორით შორად

გიგანტიური იგრგვინებს ქნარი,

ჩვენ იმ ვულკანთან ვიქნებით სწორად:

გული, სიმღერა, შრომა — აქ არი!

ხელოვნებათა არმია! ჩქარი
ეპოქის გვერდით იარე, წადი!
თუ დღეს რამ არის გაუგებარი,
ხვალ ნათელივით იქნება ცხადი.
ხომ განვლილია ნაწილი გზისგან —
სხვა ამოცანა — აღმოსავლეთით.
როგორ შორსა ვართ იმ ნაპირისგან,
გემზე პირველი გზით რომ ავედით —
ოკეანესი ჰქუხს შუაგული!
და ახალ ნაპირს იმედად ათოვს,
მზე, რკინასავით შემოდაგული...
ჩვენი მხურვალე სალამი მნათობს!
სალამი ხანას, რომ გასცდა ჩარჩოს!
დროშას, გაწევას, ძალთა მოკრებას!
ინტერნაციონალის ხმას გაუმარჯოს,
ინტერნაციონალის აბობოქრებას!

ეგ არის და
გორის ციხე!

ყოველ ახალ გამარჯვების
შემდგომ წესად შემოვიღე —
ალტაცებით შემოვსდახო:
ეგ არის და გორის ციხე!

ამბობდნენ, რომ აქ ბჭეები
ინგროდნენ როგორც რიყე,
დღეს რომ სახლი აგვიგია —
ეგ არის და გორის ციხე!

ამბობდნენ თუ: რის სინათლე,
ყურთასმენა ნუ წაიღე.
მაგრამ აქ რომ სინათლეა —
ეგ არის და გორის ციხე!

ომში ვიყავ, მტერს ბერლინი
მივუგრიხე, მოვუგრიხე,
ცხრა მაისით შემოვსდახე:
ეგ არის და გორის ციხე!

ომს აქეთაც დიდი შრომის
დღე დღეებზე ვათარიღე.

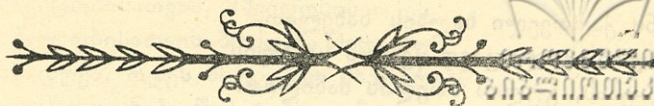

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

გადახედეთ ქართლის ბაღებს —
ეგ არის და გორის ციხე!

მაშ, წინ გასწი, მშენებელო,
გზას მიჰხედე, სტალინს მიჰყე.
ეგ არის და ჩვენი ძმობა,
ეგ არის და გორის ციხე!

გადახედეთ ქართლის ბაღებს —
ეგ არის და გორის ციხე!
მაშ, წინ გასწი, მშენებელო,
გზას მიჰხედე, სტალინს მიჰყე.
ეგ არის და ჩვენი ძმობა,
ეგ არის და გორის ციხე!

მთელი ქართველი ხალხის
სახელით

გმირული ხალხის, საყვარელ ხალხის —
ჩვენი ქართველი ხალხის სახელით,
სტალინ! გილოცავთ წელთა სიახლის
დაწყებას, გულის მთელის ძახილით!
სივრცენი ველთა და კლდეთა ქიმნი,
ბუნება, სახე ყოველი ტანის —
ეს არის ჰიმნი, ეს არის ჰიმნი,
ვუმღეროთ ჰიმნი ჩვენს ძვირფას სტალინს!
გმირული ხალხის, საყვარელ ხალხის —
ჩვენი ქართველი ხალხის სახელით,
სტალინ! გილოცავთ წელთა სიახლის
დაწყებას, გულის მთელის ძახილით!

კრემლის საათი! რა მხნედ, რა მარჯვედ
სამამულო ომს ხედებოდა წუთი:
„ჩვენ გავიმარჯვებთ, ჩვენ გავიმარჯვებთ,
ჩვენ გავიმარჯვებთ, სალუტს — სალუტი!“
დიდებულია კრემლის საათი!
იმით დღეს რეკავს კოშკი და ველი:
სამოცდაათი, სამოცდაათი,
სამოცდაათი შესრულდა წელი.
გმირული ხალხის, საყვარელ ხალხის —

ჩვენი ქართველი ხალხის სახელით,
სტალინ! გილოცავთ წელთა სიახლის
დაწყებას, გულის მთელის ძახილით!

ერთა ძმობაა პირველი მცნება.
ვინც შექმნა იგი პირველად, წრფელად —
ქებათა ქება, ქებათა ქება,
ქებათა ქება ჩვენს ძვირფას ბელადს!
ჰხამს შეტევა და არ დარიდება
რვაას მილიონ კაცთ ერთად მკრებელს.
დიდება, კიდევ ქება-დიდება
ხალხთა ბელადს და შემკავშირებელს.
გმირული ხალხის, საყვარელ ხალხის —
ჩვენი ქართველი ხალხის სახელით,
სტალინ! გილოცავთ წელთა სიახლის
დაწყებას, გულის მთელის ძახილით!

გზით შუქმოსილით თამამად მიდის
სამოცდაათი წელი დიდებით —
მებრძოლის დიდის, გენიის დიდის
სასწაულების მაგალითებით.
სტალინი ყოველ მხნე კომუნისტის
უმშვენიერესს მიმართავს სახელს:
ეპოქა გვიცდის, ეპოქა გვიცდის,
და ითხოვს საქმეს სულ ახალ-ახალს,
გმირული ხალხის, საყვარელ ხალხის —
ჩვენი ქართველი ხალხის სახელით,
სტალინ! გილოცავთ წელთა სიახლის
დაწყებას, გულის მთელის ძახილით!

აჰა, გაისმა ასეთ დღისათვის
სიტყვა, სიმართლის სივრცედ შემდგარი:

მშვიდობისათვის, მშვიდობისათვის,
 მშვიდობისათვის ბრძოლა მედგარი!
 ის დღეა, ოდეს მსოფლიო მხატვრებს
 აღფრთოვანება შემატებს თემას,
 თავისუფლების იდეებს, ნატვრებს,
 ნიჭის, ღირსების პატივისცემას!
 გმირული ხალხის, საყვარელ ხალხის —
 ჩვენი ქართველი ხალხის სახელით,
 სტალინ! გილოცავთ წელთა სიახლის
 დაწყებას, გულის მთელის ძახილით!

და იქაც ხალხის დიდი იერი
 მალე ამაყად დროშებს ჩაუვლის:
 მონახოს ფერი, შეიგრძნოს ფერი,
 ფერი საბჭოთა დღესასწაულის.
 და სიამაყე სიახლეთ ტალღის
 კაცობრიობის ხმად გასწვდენია,
 გმირული ხალხის, საყვარელ ხალხის —
 ჩვენი ქართველი ხალხის გენია!
 გმირული ხალხის, საყვარელ ხალხის —
 ჩვენი ქართველი ხალხის სახელით,
 სტალინ! გილოცავთ წელთა სიახლის
 დაწყებას, გულის მთელის ძახილით!

ჰიმნი მშვიდობას

შეხედე, ხარობს მხარე ბრწყინვალე
ამ ახალწლის დღეს,
მისი წარსული, აწმყო და ხვალე
აგებს, მკის და თესს.

იწყება ახალ დღეთა ფაზისი,
უფრო ფაქიზი,
უფრო კარგი და ულამაზესი...

სწრაფია მხარე მშენებლობაში,
თვალუწვდენელი.

ვით ჩქარი შედის მდინარე ზღვაში,
ისე — ეს წელი.

ოცდათხუთმეტმა ახალმა წელმა
განვლო მას შემდეგ,

რაც ბოროტებას ოქტომბერმა
შესძახა: „შესდექ!“

ჩვენი ხალხების ტანჯვა დამთავრდა:
იძრა ქვეყანა

და მის გულიდან ამოთავთავდა
ოქტომბრის ხანა.

გრძნობა ყოველი, რაც ხალხს ებადა,
შეირხა, რადგან

ჯერ არ ნახულთა გამარჯვებათა
ეპოქა დადგა.

დიდებულია ოქტომბრის მაღლი,
 სხივთა ნათება,
 მთელი მსოფლიო ხედავს თვალნათლივ
 ამ აღტაცებას.
 გვახსოვდეს მარად ის ხანა მძლავრი,
 ბრძოლის ხმა მწყობრის,
 წარსული, აწმყო და მომავალი
 დიდი ოქტომბრის.

მარად და მარად შენ ისევ-ისევ
 დიდებითა სძლევ,
 ჩვენი მეოცე საუკუნის მზევ,
 საყვარელო მზევ!
 არე-მიდამოს სინათლეში ხვევ
 და ვარდებით რთავ...
 გვინათე, ჩვენო საყვარელო მზევ,
 საყვარელო ცავ!
 ჰიმნი მომავალს! ვაშუქებთ ხევებს,
 თუ გაგვეყავს არხი,
 ახალს და ახალს ითვლის მიღწევებს
 საბჭოთა ხალხი.

ოდეს შეიჭრა ის დიდი დილა
 სიელვარეში,
 ისე გზა წინსვლის არსად გაშლილა,
 ვით ჩვენს მხარეში.
 ჩვენი სიმართლით მოგრიალე ხმა
 კიდით-კიდობას
 უძლეველია, მან ხმამალლა თქვა:
 იყოს მშვიდობა!
 შრომამ იმ დღიდან მოიტანია
 ქვეშ ძველი თალხი,

მშვიდობისაკენ დიდი ხანია
დაიძრა ხალხი!

მშვიდობა!—ესმის ზღვას და მის ნაპირს
ქუხილი ტალღის,

მშვიდობა!—ისმის ომის პირდაპირ
გრიალი ხალხის.

და მსოფლიოში გაისმა ხალხთა
ხმა თანაგრძნობის,
ჩვენში პირველი როს აფრიალდა
დროშა მშვიდობის!

რაც მსოფლიოში არის სიღინჯე
და ბეჯითობა,

რაც შემოქმედი ელვარებს ნიჭი—
შენით, მშვიდობა!

შენთვის შვიდფერთა დგას ცისარტყელათ
მაღალი ყალხი,

შენ უკვდავება გქვია სახელად
და გიცავს ხალხი.

შენ გიცავს მედგარ, მეომართ რიცხვის
მრავლობითობა!

ქეშმარიტების გზით წინ მიგვიძღვი
შრომით, მშვიდობავე!

გადალახა რა ყველა საზღვარი,
მანამდე მყარი,

გუგუნებს ზარი, გუგუნებს ზარი,
მშვიდობის ზარი!

და არა მარტო დღეისის ხელი,
მრავალთ მრავალი,

დღევანდელში ჩანს დღე ხვალინდელი,
გზა წინ სავალი!

და აქაც, როგორც მიღწევა დიდი
 და დიდი წრთობა,
 შემოქმედების ჩანს შრომა მშვიდი
 და ჩანს მშვიდობა.

გადამთიელი მწყურვალ სისხლის
 ებრძვის კორეას.

კორეა იწვის... კვლავ მედგრად იბრძვის —
 ჭიდილის დღეა.

არის სისხლის ღვრა და არის ფერფლი
 და არის ნისლი...

დე, სისხლის მწოველ მტერს ვაზღვევინოთ
 სისხლის წილ სისხლი!..

აი ადგილი, სად ღრუბლებს იხვევ,
 მაგრამ მაინც სძლევ,

ჩვენი დღეების ფრთა დიადო მზევ,
 სამშვიდობო მზევ!

რა მკრთალი შუქით ანათებს მთვარე
 მაროკოს, ტუნისს.

შენ დგეხარ, სხივით ელვარე მხარე
 მაო ძე-დუნის.

ახალთ-ახალი ფერი რომ მოდის,
 ხატაეთს ხატავს,

და ღორძინდება ქვეყანა, ოდეს
 მას ხალხი მართავს.

მაგრამ ურჩხული ძრწის, არ ისვენებს,
 ხშირი ბაზებით,

შენ გემუქრება კვლავ გულბოროტი
 გაკაპასებით.

და, ჰა, ბაზების ტბები ამგვარი
ჯაჭვით და ჯავშნით
ლამობს მოაწყდეს ვით ნიაღვარი
საბჭოთა კავშირს,—

ჩრდილოეთიდან სკანდინავიის
ქვეყნების რიგით,
თუ არ სწყურია კაცთა სიავე,
რად ღელავს იგი?

დასავლეთიდან კიდევ დასავლეთ
ევროპის მხარეთ—

„დახმარებითა“ და „რჩევა-სწავლით“
რად იწვევს ცხარედ?

ურჩხული დრტვინავს... კვლავ ჩვენზე მოდის
და ისევ ურჩობს?

შემოემსხვრევა ის ხალხთა ძმობის
უძლეველ ბურჯებს!

დგას საბჭოეთი, ვით შუქურა
ცადატანილი,—

და ხალხთა ძმობის მედროშეა
დიდი სტალინი!

რომ ჩვენ აქ ვშრომობთ, რომ ვანთებთ ხევებს,
თუ გაგვყავს არხი,

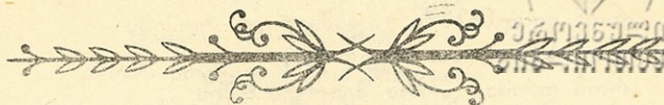
ახალს და ახალს ითვლის მიღწევებს
საბჭოთა ხალხი!

ოცდათხუთმეტმა ახალმა წელმა
განვლო მას შემდეგ,

რაც ბოროტების სვლას ოქტომბერმა
შესძახა „შესდექ!“

რომ კომუნისტებში გადამსვლელ ტომებს
სწყურისთ მშვიდობა,
რომ დროა, დროა შეირყეს ომის
უამინდობა,
რომ კიდევ მაღლა მიჰყავდეს დრო ჩვენს
ლელოს გატანილს,
ვაშა მშვიდობის მედგარ მედროშეს!
დიდება სტალინს!

იდიდე, სამსოჯლომ!

კვლავ კიდევ
და კიდევ
ახადე
ბნელს რიდე!
იდიდე,
მშვიდობავ,
იდიდე!

გრდემლს სცემდე,
თუ მკიდე,
მუხანათს
შიშს ჰგვრიდე!

იდიდე,
მშვიდობავ,
იდიდე!

მთის კიდედ,
ზღვის კიდედ,
სახალხო
გმირთ ზრდიდე!
იდიდე,

მშვიდობავ,
იდიდე!

სინათლის
სიწმინდეს
ვარდებად
გვიწვდიდეს!
იდიდე,
ო, მშვიდობავ,
იდიდე!

უკვდავი არის

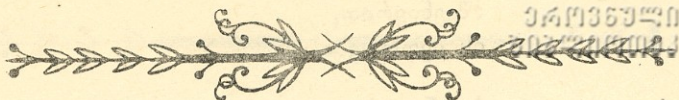
ტყეს არასოდეს
სიცოცხლე არ
შემოეცლება,
გრიგალის მიერ
მჭკნარ ფოთლების
ძირს ჩამოგდებით,
ქვეყნად სიცოცხლე
ადამიანს
ერთხელ ეძლევა,
მაგრამ გმირულო
სიცოცხლეო,
შენ არ მოკვდები.

მარტოდენ ფერფლი,
შეიძლება,
კერას შორდება,
გიზგიზებს ცეცხლის
მარადისი
ძლევათა ძლევა.
ქვეყნად სიცოცხლე
ადამიანს
ერთხელ ეძლევა,
მაგრამ სხვა სახით,

მშვენიერით,
ის მეორდება.

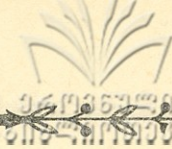

ქვეყნად სიცოცხლე
აღამიანს
ერთხელ ეძლევა...
სამშობლოსათვის
თავგანწირვის
დღე როს დადგება—
რად გინდა ფიქრი
სიკვდილისა,
ექვი,
შემჩნევა,
სიცოცხლისათვის ომში
ის არ გამოგადგება.

• სიცოცხლე ქვეყნად
აღამიანს
ერთხელ მიეცა,
მაგრამ სიცოცხლის
მთელი ჩვენი
ლონე და ძალა—
უკვდავი არის,
ისე, როგორც
მიწა და ზეცა —
რწმენას,
სინათლეს
და სიყვარულს
თუ ენაცვალა.

ღიალი წიგნი

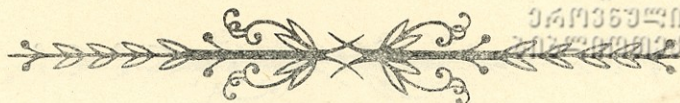
მალლა ავწიოთ, მეგობრებო,
ერთა ძმობისა,
თავისუფლების, სიყვარულის
ღიალი წიგნი!
აღამიანურ ძლიერების
აღიარება
სამშობლოს წინსვლის ურყეველი
მკვიდრი ფუძეა.
შენის ყოველ დღეს უბრწყინვალეს
ღერბის ტარება
და ანათებს მზე, სტალინური
კონსტიტუციის!

მთელ მსოფლიოში რაც ატომია

გონსმყოფი განა შეეკითხება
რასმე იმის წიგნს და ისიც ეგრეთს?
დე, მსოფლიოში რაც სიმღერაა,
თვით მას მრისხანედ თავს გადმოენგრეს!

ვინც ვერ გაიგო, რომ შრომა ყველგან
შემოქმედების ღვიძლი ტომია,
თვით მას დააცხრეს საბედისწეროდ
მთელს მსოფლიოში რაც ატომია!

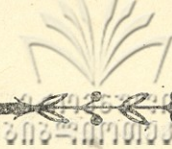

ნაკადულო, ნაკადულო!

ნაკადულო, ნაკადულო,
გამარჯობა შენი!
ყვავილებით მოხატულო,
*მინდორს როგორ ჰშვენნი!

მახსოვს მე ზღვა და გურია:
ბავშვი გმირად შემქმენ—
როს მარიამ დემურია
გაგზავნიდა ჩემკენ.

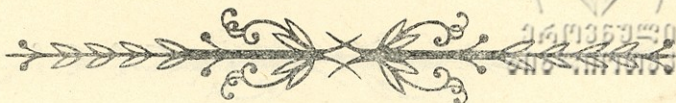
მიმოჰფენდა ფერი სურნელს,
თრთოდა სული, გული.
ვშლიდი ფურცელს და იმ ჟურნალს
ერქვა „ნაკადული“.

წ 0 3 5 0

უნდა ავმალღღეთ გარეთ,
უნდა განვმტკიცდეთ შიგნით—
თუ სადმე წახვალ არედ,
წიგნით და მხოლოდ წიგნით!

ვერსად მეგობარს, რომელს
მისებრ ვერ ჰპოვებ ქვეყნად —
წიგნი! წიგნი სურს მშრომელს!
ვიყოთ, ვიმღეროთ, შევქმნათ!

ნაკადულო, ნაკადულო!

ნაკადულო, ნაკადულო,
გამარჯობა შენი!
ყვავილებით მოხატულო,
*მინდორს როგორ ჰშვენი!

მახსოვს მე ზღვა და გურია:
ბავშვი გმირად შემქმენ—
როს მარიამ დემურია
გაგზავნიდა ჩემკენ.

მიმოჰფენდა ფერი სურნელს,
თრთოდა სული, გული.
ვშლიდი ფურცელს და იმ ჟურნალს
ერქვა „ნაკადული“.

▼ 0 3 5 0

უნდა ავმალღღეთ გარეთ,
უნდა განვმტკიცდეთ შიგნით—
თუ სადმე წახვალ არედ,
წიგნით და მხოლოდ წიგნით!

ვერსად მეგობარს, რომელს
მისებრ ვერ ჰპოვებ ქვეყნად —
წიგნი! წიგნი სურს მშრომელს!
ვიყოთ, ვიმღეროთ, შევექმნათ!

ნერგი ევკალიპტის

ნერგი ევკალიპტის
ახლა ის ნერგია,
რითაც აზღვავდება
ძალა, ენერგია.

უკლებლივ ყოველდღე
ვღებულობთ წერილებს —
გვთხოვენ ევკალიპტებს,
მზისგან შეფერილებს.

ხათრი გვაქვს ჩვენ თქვენი:
სიტყვა და პირობა...
გვიყვარდეს გატანა
და პირდაპირობა.

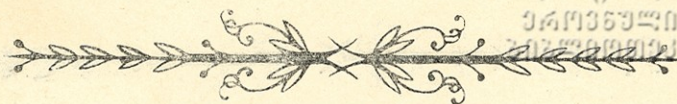
რამდენიც გნებავდეთ
მიირთვიეთ, ინებეთ.
მორთეთ თქვენი კუთხე
მზიურ გაბრწყინებით!

ზღვაზე ბავშვების ბედნიერ სირბილს

ზღვაზე ბავშვების ბედნიერ სირბილს
ეხმაურება ხმა მრავალ მერცხლის.
ზეცის სიმწვანეს, მიწის სირბილეს
აერთებს ეს ხმა მზიური ვერცხლის.

მშვენიერია ეს გრძნობა ბალში —
უეცარ ძალით რომ შეიქნება,
იყო და ახლაც არის ის ბავშვი,
არის ბავშვი და მარად იქნება.

ასე: მარადის არსებობის ხეს
არხევს ნიავეთა წუთიც, წამიცა;
რამდენი ბავშვი შეჭხარის ამ დღეს,
რა ახალია ეს დედამიწა!

დაუძლეველი

დაუძლეველი — გზით შხამიანით,
სიცხით, ჭაობით და ტრამალებით —
მოდის მედგარი ადამიანი
და გული მისი ძგერს გამალებით.
წინათ სიმძიმედ მას თავზე აწვა
ამინდი მთების, ამინდი ზღვისა,
მაგრამ გავიდა მცირე ხანი და
ზღვაც შეისწავლა, მთაც შეითვისა.
ადამიანმა სძლია ბუნება
და მისი სუსხი, მტრობა მრავალი.
და ახლა მის გულს ესალმუნება
ცა, სილაყვარდით ამომავალი.
ადამიანი აქ მოსულა, რომ
მძლედ შთაისუნთქოს ზეცა მზიანი,
რომ სიხარულად აქციოს შრომა
და იყოს მართლა ადამიანი.

1 9 5 0

ძვირფას მეგობარს, თანამებრძოლს,
თანამოკალმეს,
ვის სიტყვას ვადრი სივრცეებში
ანთებულ აღმასს,
გაკრიალებულს, უბრწყინვალესს
ელვარე მზეზე —
რომ ვუძღვნი ამ ლექსს, გულო ჩემო,
აი, მიზეზი!

ძვირფას მეომარს, ძვირფას მესხის
სიმთ მიმოჟღარას,
შეუღარებლად მოყვარულს და
თანამომღერალს —
შემდგომ თაობათ ბედ-იღბლისთვის
უმახვილესი
რომ შექმნა ლექსი, გულო ჩემო,
აი, მიზეზი!

მოუსყიდველი, მომავალის
შემგრძნობი სვეტის,
ბრძოლებში იყო ბევრის მთმენი
გული პოეტის,
ლითონზე უფრო უმძლავრესი

და უმტკიცესი —
აი, მიზეზი გამარჯვების,
აი, მიზეზი!

ამ საუკუნის ზვიად წელთა
პირველ ათეულს
ვიგონებ, როგორც აღტაცებას,
ზღვად ვერ დატეულს —
ცხრაასის, კიდევ ცხრაას ხუთის
მხნე იგი გეზი
რომ გაღელვებს შენ, გულო ჩემო,
აი მიზეზი!

ოდეს ვიგონებ იმ პირველი
ოცნების სახელს
და მოლოდინთა მშვენიერთა
სპეტაკ სიახლეს,
რაც მგზნებარებდა და ჰმატებდა
სიბრძნეს სიბრძნეზე --
აი, მიზეზი გამარჯვების,
აი, მიზეზი!

ჩანგო, შენ ჩემო გულის ძგერავ
და იარაღო,
იმ კარგ წარსულით, მითხარ, როგორ
არ ვიამაყო?!
ვით არ ვადილო შუქი ყრმობის
მოგიზგიზესი —
მედგრად რომ იყავ, გულო ჩემო,
აი, მიზეზი!

ჩანგო, აღსავსევი სამშობლოზე
მრავალ ზმანებით,

მაოცებ შენი მაშინდელი
აღფრთოვანებით.

შენ შენი გქონდა და სხვას კიდევ —
თავისი წესი —

წრფელი რომ იყავ, გულო ჩემო,
აი, მიზეზი!

ვინაც მებრძოლთა უშიშართა
რიგებში ჩადგა,

კიდევ ცოცხალი ახლაც ჩვენში
ბევრია მათგან.

მათ რომ იხსენებ, ვისიც მარად
მძლავრობს ძირ-ფესვი —

ეს მიზეზია სიმხნევისა,
დიდი მიზეზი!

ვინაც პირველად უწრფელესი
დროშა აღმართა,

ბრწყინავს მათ მიერ თვით ზეცამდე
ახდილი ფარდა.

წარვიდა, განქრა დაფიქრება
სხვა რაიმეზე —

აი, მიზეზი, გულო ჩემო,
აი, მიზეზი!

და, ჰა, კარები გაბედულად
რომ შემოაღო

ცხრაას ჩვიდმეტმა, მითხარ, როგორ
არ ვიამაყო?!

რომ თავდადებით შეიმოსა
გზა უწმინდესი —
აი, მიზეზი, გულო ჩემო,
აი, მიზეზი!

იმ ათას ცხრაას ჩვიდმეტი წლის
ალური გზებით,
ლენინ-სტალინის მიერ ნათლად
ნაჩვენებ გზებით,
დედამიწის ერთ მეექვსედის
გაშლილ სივრცეზე
ძმობის დროშა რომ აფრიალდა —
აი, მიზეზი!

დღენი ილტვიან და სულ მალლა,
მალლა ადვიან.
იშლება თვალწინ ოციან და
ოცდაათიან
წლების ეპოქა, უმძლავრესი
და უმკვიდრესი —
აი, მიზეზი, გულო ჩემო,
აი, მიზეზი!

დაუფიწყართა წელთა ხანა,
ეპოქა ჩვენი,
უღარებელის და გადამწყვეტ
დიდების მჩენი,
შემოქმედებით მოალერსე,
მოფაქიზესი —
აი, მიზეზი, გულო ჩემო,
აი, მიზეზი!

იმ გარდატეხათ სიმძაფრებს
ოდეს ვიგონებ,
ძლიერაც მსურდეს, უკეთესს ვერ
გამოვიგონებ.
ავწიოთ თასი ისევ დროშის
მომამისესი —
აი, მიზეზი, მეგობრებო,
აი, მიზეზი!

სახე წავიდა — წინათ უცხო,
მაინც უსახო,
და სხვა მოვლენით, მითხარ, როგორ
არ ვიამაყო?!
გმირთა გმირების სჯობს ხანა თუ
თათქარიძესი? —
აი, მიზეზი განსხვავების,
აი, მიზეზი!

უცებ მოვარდნილ სამამულო,
მსოფლიო ომის
საშიშროება, ველურობა
მომხდურთა ტომის.
რა იყო ქვეყნად უფრო მძლავრი
ჩვენს სიმტკიცეზე? —
აი, მიზეზი, გულო ჩემო,
აი, მიზეზი!

ო, ჩემო ჩანგო, ო, სულისდგმავ
და იარაღო,
იმ გამარჯვებით, მითხარ, როგორ
არ ვიამაყო?!
და

გაისმოდა ხმა სიმართლის და
სინათლის მთესი —
აი, მიზეზი, გულო ჩემო,
აი, მიზეზი!

ჩანგო, აღსავსევე კვლავ მტრისადმი
მკაცრ მრისხანებით,
გმადლობ, იმ შენი მაშინდელი
ახმოვანებით.

სამშობლოს თვისას დარაჯობდეს
ერთგული მწყემსი,
თუ უნდობარი კვლავ თავდასხმის
იქნა მიზეზი.

სადღეგრძელო ვთქვათ ჩვენი ჯარის
და ჯამაათის —

თენდება ღამე ათას ცხრაას
ორმოცდაათის!

რომ თენდება და იბადება
ლექსიდან ლექსი —

აი, მიზეზი, მეგობრებო,
აი, მიზეზი!

დიდებულია საუკუნის
ეს ნახევარი.

საძირკვლის ჩაყრა ფუძემდებელ
დღეთა მრხევარი,

და რომ მეორე ნახევრისა
ვდგავართ კიდევ —

აი, მიზეზი აღტაცების,
აი, მიზეზი!

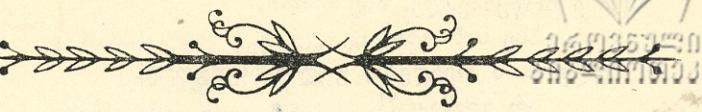
ქართული
ბიბლიოთეკა

ასე ბრწყინვალე, ასე ლალი,
ასე სახალხო,

დღე რომ თენდება, გულო, როგორ
არ ვიამაყო?!

ჩვენია იგი მომავალი,
უუდიდესი —

აი, მიზეზთა მიზეზი და
კიდევ მიზეზი!

აღმოსავლეთი

აღმოსავლეთში —

ცეცხლმოდებული დღეა მკათათვის,
იწვის აზია, იწვის აფრიკა,
აჰა, შექმნილი
მბრძანებელთა და მონათათვის
სასახლე, ციხე, ქოხი, ფაბრიკა
ხვეულად ჰქარგავს მრავალფერ ქარგებს
მათ სხეულებზე, ვინაც ვნებიან
სიმხურვალეთა სულის სუნთქვას არ აისარკებს
და „კულტურული“ ბორკილის ქვეშ
იმყოფებიან.

ცხელი ცა სავსეა უთეთრეს კრავებით.

რას ნიშნავს ასეთი ღუმელი?

სადნობი საკირე, აღმური, ღუმელი
ელვარე გადასაკრავებით.

გადამწვარ ხრიოკებს

მზე დაუნდობლად ხრავს, აწიოკებს.

კლდეები სიცხისგან სკდებიან შუაზე,
რღვევის და სიმწარის მოისმის ხათქანი,

გველები გროვებად აცურდნენ რუაზე,

ყველაზე ბოროტი კი, ერთი მათგანი

გადაწვა მზისაკენ ცქერაში გართული.

ეს მზერა აწვალებს მზეს, როგორც გენია,

და ვიგრძენ, ამ თვალში თუ რაოდენია
სიბრძნე წარმართული.

სძინავს აღმოსავლეთს...

გაფრენილ დღეებს ის არ მიჰკივა,
ერთი და იგივე, ერთი და იგივე
მას ეფარება სიზმრების ღვარი
და მისი ძილი არის კოშმარი.

სძინავს აღმოსავლეთს.

ის მძინარე ქსოვს ხალიჩა-ფარჩას,
ხატავს ყვავილებს და იალონებს,
რომ ქსოვილები მშვენებად დარჩეს
ისევე ევროპის მდიდარ სალონებს
მხარეს ურკინესს,

როკფელერს, სტინესს,

ზის კრეზი ევროპის,

არა ერთს იგონებს მშვენიერ ელენეს.

მრავალი ძვირფასი ახსოვს ასპაზია,
ქალები პარიზის, ხსოვნა მიტელენის,
მცხუნვარე აზია.

შენი კლეოპატრა შიშველი მკლავები,
ოხვრა, მესსალინა, ისევ შენეული
უფრო ენთებიან ცაზე ვარსკვლავები,
აღმოსავლეთისგან მათთვის შელეული.
რამდენს მეტყველებენ ვარდნი უენონი,
ფიქრი ოაზისზე ალთა მონთებისა,
დარჩა სამუდამოდ დრონი მენტენონის,
დარჩა მენუეტი ლოლა მონტეზისა
ევროპის კრეზისთვის.

სძინავს აღმოსავლეთს.

იგი უგრძობლად იღებს ფერადებს,

მაგრამ თვალები,
თვალები მიდის ეფემერამდე
მხარისკენ,

სადაც სანიშნო ბურთად
მიწა აბოლდა, კვამლი ეღება.

სადაც სურვილი გაუდაბურდა
და აღარ არის თავგამეტება.

ღრუბელთა წყება ცაზე აჩქარდა,
დარიგდენ მთების მწყობრი რაზმები,
ყინვამოსხმული გუნდი ლაშქართა,
ღრუბლების კონკი და ფანტაზმები.

თეატრებია დიდი, პატარა.
ბრწყინავს კაბარე.

კინემოტოგრაფს შემოატარა
სული გარყვნილი და მომთაბარე.

ბრწყინავს რეკლამა,
ნერვებს აწვალებს.

აგერ საექვო გამოჩნდა დამა,
შანსონეტკები იფერენ თვალებს.

იქ ოპერეტკა, აქ კიდევ ფარსი,
იღუმალებით სავსე პიესა,

აქ ყველაფერი მოდუნდა ბასრი,
სიცილშიც ჩუმი მოისმის კვნესა.

მხოლოდ ლორნეტებს მომეტეორეს
მწარედ დაღალულ თვალს აფარებენ,

თავს აწონებენ ერთიმეორეს,
სხედან, დადიან ან ამთქნარებენ.

ვინ იცის, გრძნობენ თუ არა გრძნობით,
რომ სულ ახალი დროის ჰამლეტი,

მოჯადოებულ ბურუსში მყოფი,
სდგება, იღვიძებს აღმოსავლეთი.

მას არ აწინებს ცეცხლის ფანტელი
 და მუხლებამდე ქვიშა სადები,
 არც უდაბნოს კორიანტელი,
 არც მომავალი ბარიკადები.
 დახეტიალობს ცეცხლის ამური
 მოულოდნელი სიმბურვალეთი,
 მან მოიარა ყველა ქვეყნები
 და ინახულა აღმოსავლეთიც.
 ცეცხლის ამური და ტყდომა ღერის
 თავისუფლების ნაზი ფერია,
 მღეროდა მასზე და ეხლაც მღერის,
 როგორც არავის არ უმღერია.
 და თუ მოვიდა გრივალი ისევ
 და გაზაფხულის ველი მოლია,
 ის სიცოცხლისთვის იბრძოლებს ისე,
 როგორც არავის არ უბრძოლია.
 დაარტყამს ქარი და მოგზაური
 ბაწარზე წავა, როგორც ობობა,
 დაიძვრის ქვეყნის აურზაური
 და აღელვებთ ავადმყოფობა.
 ის მიისწრაფვის და ეჩვენება,
 რომ სულ ახლოა ბედის ხომალდი,
 მუქარა, წყევა და შეჩვენება.
 თავისუფლების მზემდე, ბრძოლამდი,
 ო, რა საამოდ სულს ეფერება.
 ამ ცეცხლით იწვის ქვეყნიერება...
 და აი,
 იფეთქა რევოლუციამ...
 აღმოსავლეთით და დასავლეთით

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ისმის ლოზუნგი:
ომი ომს.
აღმოსავლეთით და დასავლეთით
ეომება ომს —
საბრალო ჯარისკაცი,
დაღალული ჯარისკაცი!

• ეპოქა იშვა და გაიზარდა

ეპოქა იშვა და გაიზარდა
სამოქალაქო ბრძოლების რკალში,
ტყვიისმფრქვეველის კორიანტელში
და ზარბაზნების მედგარ გრიალში.

მოგონებანო,
ხან სავსე სპაზმით,
გრძნობას რომ ველარ აუთავდებით,
ხან აღგზნებულნო ენტუზიაზმით,
გმირული რწმენით და თავდადებით.
იყო შიმშილი არა ერთი წლის,
იყო სიცივე და წყალდიდობა,
ყირიმს მიწისძვრა ანადგურებდა
და საქართველოს უამინდობა.
ზღვისგან დაღეწილს ჰგავდა ბათუმი,
მხარეს მოაწყდა მშიერთა კვეთა,
იყო კერზონის ულტიმატუმი,
იყო ჩინელი მუშების ჟღეტა.

ამ დროს, ევროპა, შენ უფრო ძლიერ
სერავდი ხალხის მძიმე იარას,
უფრო და უფრო და განუწყვეტლივ
აუღარუნებდი მის წინ იარაღს.
ის მაშინ იყო კლასის, რომელმაც
წყენით დასტოვა ალი ქურისა,

და ერთის დაკვრით გაანადგურა
შემოსეულნი ყველა ჯურისა.

მისი პასუხი არ იყო განა
არა მშიშარა და დაბუგული
ხმა საჭაერო ესკადრილის,
მრავალრიცხოვან მოტოროთ გუგუნნი?
მისი პასუხი არ იყო განა,
რომ დარაზმული, როგორც მზეობა,
იბრძოდა წითელ დროშასთან ერთად
მთელი მშრომელი მოსახლეობა?

რა დარჩა შემდეგ დანგრევის გარდა?
შრომა მიეცა სხვა ამთავრებას,
რევოლუციამ ახადა ფარდა
ამშენებლობას, ცოცხალ ცხოვრებას
და მილიონთა მძლეთა მძლეობა
კილოვატებში გაეშვა ისრად,
პასუხისგება, მოვალეობა
მრავალთან ერთად მას დაეკისრა.

არ იყოს სიტყვა „არ შეიძლება“,
ჰაის და ჰაის
ხმა ხომ ქვევრია
და შეცდომებიც ახალი დროის,
არის! თუმცა არც ისე ბევრია,
მაგრამ, როდესაც შენდება მხარე,
როცა კულტურის ხე-ტყე მკვრივია, —
ხარაჩოებში, ხე-ტყეში მწარე
შეცდომა მუდამ ბუნებრივია.
ისე ბევრია ხე-ტყეში ქვევრი,
ისე ბევრია იქ ნახერხები,

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

კირი, თლილი ქვა, ცემენტი, მტვერი,
ხელსაწყობები, ლოდი, ვერხვები.

უხერხულია იქ სიარული,
მათზე გადასვლა და მიმართება.

მაგრამ შენობა მაინც შენდება,
შენობა შრომით მიიმართება.

ხუროთმოძღვარი რკინის კონებით,
რომ იმორჩილებს დროის სიფიცხეს,

ავსე ახალით და შთაგონებით,
იგი არასდროს არ დაივიწყებს

და არ ივიწყებს ეხლაც კი უფრო,
მოაწესრიგოს სულ ყველაფერი.

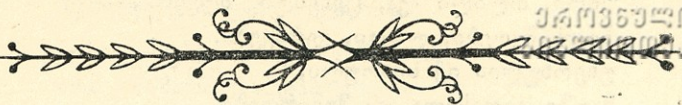
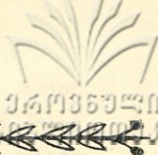
მშენებლობას რომ არ ასცილდება
ზედმეტი ქვა და ზედმეტი მტვერი.

და მასზე ცაა გადასახული,
შენობა მძლავრი—არა მონური,

უზარმაზარი, ჯერ არნახული,
რევოლუციური.

დროა კულტურის რევოლუციის?
ყოველი ლექსი ამნაირ ხმაში,

ის მომენტი, როდესაც სიტყვას
უნდა ჰფარავდეს მქუხარე ტაში.

ყველა წითელარმიელი იღბეს როგორც ლომი

თუ რომელიმე სასახლეს აგებს,
 რომლის სიმაღლე არის ზღაპარი,
 როცა ქუჩაში ღარიბ-ღატაკებს
 არ გააჩნიათ თავშესაფარი?
 მილიარდერი აგებს თეატრებს,
 რომლით ბრჭყვიალებს მთელი ევროპა,
 როდესაც მუშებს ქუჩებში ათრევს
 გაუფონარი უმუშევრობა.
 მილიარდერი ააგებს ტაძარს,
 რომ შეითრიოს ქალი და ბაღლი,
 რომ რელიგია სცხოს ოპიუმში
 და ოპიუმით მოსწამლოს ხალხი.
 აზრი მსწავლელის, გმირის, არტისტის
 მონად ჰყავს ბანკირს. ხაზი ხაზია:
 სახლშიაც არის, გარეთაც იცდის
 ჩასაფრებული ბურჟუაზია.
 ხელში აიღებ დღევანდელ გაზეთს
 და გრძნობ—სად მიდის ძველი ევროპა,
 ვისზე იყენებს ტანკებს და გაზებს
 პარლამენტების ენამჭევრობა.
 საბჭოებს ისრებს უშენენ შვილდნი
 ყველა ლონდონის, ყველა ლიონის,

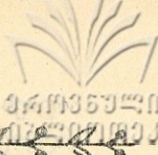
გიგანტური სტამბების დაზვა
და მშენებლობა როტაციონის,
გრგვინვენ მოტორნი და გაზეთები
იფანტებიან გამყინველ დროში,
მუშებს თავისი უნდათ გაზეთი
და გაზეთისთვის არა აქვთ გროში,
საზიზღარი დრო! უსაზიზღრესი,
ვინემ გახრწნილი ლეშების სუნი,
როცა ზიდავენ მკვდრებს რკინიგზები
და ტელეგრაფთა კენესის ზუზუნნი,
სად კონტინენტი დარაჯობს მხოლოდ
ფარჩეულობას, ტყავეულს, ნოხებს,
პრესას, მუსიკას, თავდავიწყებას
ეძებს კაფეში და გულს იოხებს.
ამ დროს ღვინოსთან მომღიმარ ჯენტლმენს
უახლოვდება მალაროს მთხრელი,
მოგვიმატეო, დროა, ხელფასი!
კვდებით შიმშილით, არ მოგვდევს წელი.
ჯენტლმენი—ახალს იღებს სიგარას,
არავის მოთხოვნა მას არ აწუხებს,
აიღებს ქალაღს, მწარე დაცინვით
შეხედავს მუშას და უპასუხებს:

მაშინ უეცრად მე მომეჩვენა,
რისხვად გააფთრდა მალაროს მთხრელი,
შამპანიურთან გართულ ჯენტლმენებს
საყელოებში სწვდა რკინის ხელი.
ღვინო გადესხა აბრეშუმს, ხავერდს:
ქალს აღმასების მოსწყდა საყურე,
ძირს გაიშხლართა მძიმე ბანკირი,

კიბის ქვეშ შეძვრა მოსამსახურე,
იწვის წიგნები და გაზეთები,
ქანდაკეები იმსხვრევა რკინის.

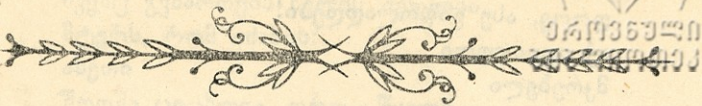

„წყალი“—გაისმის ხმა მანდილოსნის,
რომელმაც სუნი იგრძნო ბენზინის.
სარკემ ძვრიალი მოიღო, აღმა
გადმოანგრია ბროლის კანკელი.
მომენტი ჰგავდა ელექტრობზრიალს,
როს კაპიტალმა იწყო კანკალი.
ოქრო და ვერცხლი ძირს დაიყარა,
ინტელიგენტის გამოჩნდა ზურგი
სათვალის, ცილინდრს, სიგარის იქით,
დგას მშვიდად კლასი, როგორც ქირურგი.
გაჩნდა ქუჩაზე ბარიკადები,
კაპიტალისა დაიძრა მყარი...
მაშინ იმედი მუშათა კლასის
არის მედგარი წითელი ჯარი.
კლასი ჰქუხს: ვაშა წითელარმიას,
რომელიც მტრების საყრდენ—სადგურებს,
ჩვენს წინააღმდეგ ამუშავებულს
დალეწავს, დასწვავს, გაანადგურებს!

**ჩვენი ჯარი ძლიერია,
მაგრამ სხვა სიძლიერით**

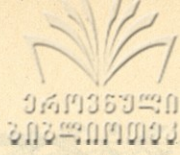
ქვეყნად ბევრი არმიაა—
სულ სხვადასხვა ფერია:
ზოგან ლურჯი, ზოგან თეთრი,
ზოგან ყორნის ფერია.
ნისლში მიდის, გზას ვერ იკვლევს,
ხეობებს ვერ ეგნება,
რისთვის იბრძვის, რისთვის ომობს
არ აქვს ამის შეგნება.
შეუგნებელ კაცის ბრძოლას
მადლი როდი ექნება,
თუმც სამარის ბევრი სველი
მიწა გადიბეკნება.
ნამდვილად კი მათ დროშაზე
მასის ჩაგვრა სწერია —
თავიდანვე ამ არმიას
ბედი არ უწერია.
ჩვენი ჯარი ძლიერია,
მაგრამ სხვა სიძლიერით—
შეგნებული დისციპლინით,
შეგნებული იერით.
იცის, რომელ მხარეს იცავს,

რად გვინდა თავი ცოცხალი

ორთქლმავალს
სოციალისტურს
მტერი ჰყავს არა მოწყალე,
თუ არ დაუხვდით—
როგორც გვსურს —
თავი რად გვინდა ცოცხალი?
საყვირმაც
დაჰკრა დილისამ,
აჰყარა გარეუბნები.
ცისკარო,
თვალეზთილისმა,
რატომ ბანს არ ეუბნები?
შენი ცა
სხვაფერ ოცნებობს,
დამეც ბევრი გაქვს ნათევი,
აქ კი სხვა
სახელოვნოა
და სულ სხვა ნაძალადევი.
ამქარი
ხიდს გადასცილდა,
ხიდს გადასცილდენ ლანდები,
დაჰკარით,
რკინიგზებო!

დროვ, ასე გაფოლადდები!
აქ თვითეული
მკრებელი
მებრძოლი არის მედგარი,
რომ დასძრას
მატარებელი,
ახალ ლიანდაგს შემდგარი.
სტვენს ორთქლმავალი
ქარდაქარ,
კვამლი ფრიალებს ნაქარი.
საყვირმა დაჰკრა,
შენც დაჰკარ!
დაჰკარი, ცეხო, დაჰკარი!
სამშობლოს
სოციალისტურს
მტერი ჰყავს არა მოწყალე,
თუ არ დავუხვდით
როგორც გვსურს —
თავი რად გვინდა ცოცხალი!
ევროპამ,
თვის სანაქებო
ღიმილიც კი არ გვადირსა,
ვიცოდეთ,
ამხანაგებო,
ხმარება იარაღისა!
ძველი გზა
არ გვენატრება,
ჩვენი, ახალი ეწყობა.
მხარეს სჭირდება
კადრები —

ჩვენც გვმართებს ხელის შეწყობა.
მტერს, რომ იდახის:

ასეთი

შრომა ცეცხლია, დრო—წყალი,
თუ ცეცხლი არ ვაგრძნობინეთ,
რად გვინდა თავი ცოცხალი!

მვნებელი ნაირნაირი
ცეცხლის სასხლავით
მოსხალი!

მათთან საერთო ჰაერით—
რად გვინდა თავი ცოცხალი?

კულტურა

თუ არ დადგინდა
და დავრჩით დასაცოცხავი—
თავი ცოცხალი

რად გვინდა,

რად გვინდა თავი ცოცხალი?!

შეხედე!

შეხედე, როგორ არის ჩასკვნილი
ამ მთების ჩრდილი და ჩაის ჭალა,
ჩამავალ მზეთა უკანასკნელი
და სისხლიანი გზა ჩაიშალა.
ჩემი გულია: მშვენიერ მაისს
ხვეწნად მუხლებში რომ ვუვარდები,
სიმღერა ჩაის, სიცოცხლე ჩაის
და უყვითლესი ჩაის ვარდები.
რა არის ნეტა ქვეყნად მისთანა,
რომ გამიცვივოს გული მისდამო,
მიჩვენოს სადმე აჭარისთანა —
სხვა რომელიმე კუთხე ახალი.
ახალგაზრდობის დღე, საიდანაც
ჩემგან პირველად ზღვაა ნახული,
მიჩვენეთ სადმე ზღვა ამისთანა,
ან მთები ზღვაზე გადასახული.
[ჩაის მინდვრების თვალის გახელას
ეკუთვნის ჩემი ძახილი: ვაშა!
ჩემი კალამი, მზე, მაჭახელა,
ხასანბეგურა და ალიფაშა.]

გზე თვალმხუი ჩაგეწვეთება და თვალს სინათლე
მოემატება!

როცა ხნულები
ეფინება
ველებს სვეტებად
და თვალუწვდენი
ნიავების
ზღვა იბადება,
ცეცხლი რამ მზისგან
კაცს თვალეში
ჩაგეწვეთება
და თვალს სინათლე
უეცარი
მოემატება!
სისულელეა ხომ, მინდვრებო,
დღეს თვითმკვლელობა?
ეს ნიშნავს, რომ შენ
ბედისწერას
ვერ გაუმკლავდი —
რომ არ მჯეროდეს
ამ წალკოტის
ვეფხვებრ მსვლელობა,
მეც, რა თქმა უნდა,

რა თქმა უნდა,
თავს მოვიკლავდი.
...გარშემო ისევ
აღტაცება აურზაურობს,
ქართლი, კახეთი,
იმერეთი,
რაჭა, ოდიში,
მსოფლიოს ერთი
მეექვსედის
გულთან ხმაურობს...
ასე ხმაურობს
პოეზია, ვეფხვი და ქარი.

ავტობიოგრაფიული და შკაფი

ახალთახალ შარაზე
მიჰქრის
ავტობიოგრაფიული,
ჩემი გადარეული
და კეთილი
ძმობილი.

ღზა მიეცით მანქანას,
მომავალი
მისია,
იგი ჩვენში ახალი
ყოფნის
დასაწყისია. ლ

არსად არ გადუხვიო,
ეს გზა სწორზე
სწორია:
მარცხნივ
მხოლოდ ხრამია,
მარჯვნივ
პრეისტორია.

რა თქმა უნდა, სხვა იყო
ჩვენი ძველი
ურემი,
მისი ხარ-კამეჩები,
მისი
აპეურები.

ვერსად ნახავ იმნაირს —

დაიარო

ხმელეთი,

მისით იფინებოდენ

ცხრამუხა და

თელეთი.

მაგრამ ავტომობილმა,

როცა შემოუტია,

გადინაცვლა ურემმა,

კოტათი

გზა უტია.

უცხო შინის სისწრაფე

იგრძნო თვით

აპეურმა,

მაგრამ ძველი ცბიერი

არ დაიბნა

მეურმე:

— გამარჯობა, შოფერო!

მიცან?

აი დედასა!

იმ დღეს კამეჩები რომ

გადამიფრთხე

ქვედაზე?

და შოფერი ღიმილით

მეურმესთან

მივიდა:

— რას კრიალებ მაგ შენი

ძველი

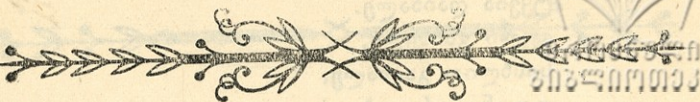
ურემივითა?

— დააყენე, სჯობია,

შავ ვარსკვლავზე
შობილი,
დააყენე, მე გირჩევ,
შენი
ავტომობილი.
მაგ მანქანას ეს ჩემი
ძველი ღერძი
სჯობია,
ოცდაათი წელია,
ნეკიც
არ უღრძობია.
არხეინად მივდივარ —
დღეობას ვარ
წვეული.
ურემია კაკლისა
მამა —
პაპისეული.
შენაც ჰკუთას მოეგე,
სიტყვაცა სთქვი
წყობილი,
ურემს როგორ აჯობებს
შენი
ავტომობილი?
არხეინად მივდივარ —
დღეობას ვარ
წვეული,
ურემია კაკლისა
მამა —
პაპისეული.
შოფერი ყურს არ უგდებს,

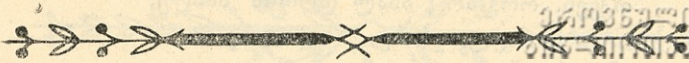
მიჰქრის
ავტომობილი,
ჩემი გადარეული
და კეთილი
ძმობილი.
არსად არ გადუხვიო,
ეს გზა
სწორზე სწორია,
მარცხნივ მხოლოდ ხრამია,
მარჯვნივ —
პრეისტორია.
უფრო სწრაჟად ისე, რომ
ის მეურმე
სამხრეთით —
სჩანდეს როგორც წერტილი,
თავის იფნის
სახრეთი.

ქოველი მხედან

სიტყვა არ წამოგცდეს,
რომ შენ დაიღალე,
განზე გაღეჭი და
ტყვია დაიხალე.
გული გაიხელე,
სისხლით გაიხალე,
ოღონდ არ წამოგცდეს,
რომ შენ დაიღალე.
განა ცოტა იყო
ჩვენში გატაცება,
ქარში გადავარდნა,
ჯვარზე გადაცემა.
ფიქრობ: არ გაწვება,
ღუშმანს დაეწევა,
უცებ ბრუნდება და
სულით დაეცემა.
ბევრჯერ მიზნისთვისაც
შეუკუროთხებია,
სახე მწუხარებით
მოუმწუთხებია.
სიტყვა არ გაბედო,
რომ შენ დაიღალე,
განზე გაღეჭი და

ტყვია დაიხალე,
გული გაიხელე,
სისხლით გაიხალე,
ოღონდ არ გაბედო,
რომ შენ დაილაღე.
მედგრად მოიმარჯვე
ისევ ის ხელები,
მისწვდი, შეუტეე
წარსულს გახელებით:
ეს ხელები
შეინახა დრომ,
ეს ხელებია
რომ —
ბორკილებს ჰხრიდა
და ჰესებს ჰქმნიდა,
ყოველი მხრიდან!
ყოველი მხრიდან!
ყოველი მხრიდან!

სალამი ახალგაზრდობას

ბედნიერების ახალი წიგნით
შეაღებთ კარებს.

თავდადებითაც შეაღეთ: შიგნით
აზრი ელვარებს!

გვაქვს საგანძური: მეცნიერება,
რომლის სიმდიდრე

არ დაიღვეა — ქვეყნიერება
არსებობს ვიდრე.

ყოველი წვეთი დაღვრილი სისხლის
გვითითებს ფარად

წიგნთან სიფხიზლეს, ომში სიფხიზლეს,
სიფხიზლეს მარად!

ვეფხვებს სალამი! ვძლიეთ სიძნელე
გზად რომ დაგვეღვა.

ვძლიეთ სხვა მტერიც, ვძლიეთ სიბნელე
და კარჩაკეცვა.

აზრს — თვით ბუნება — უამურ იქვით
რომ იბურება,

უნგარიშო მადლით და ნიჭით
ემსახურება.

ზალხისთვის, როცა ის ასეთნაირ
შრომას ჩაერთო,

მეცნიერება, როგორც ჰაერი,
გახდა საერთო!

თქვენ, როგორც ახალ დროის სიალესი
 მომავლის სახე,

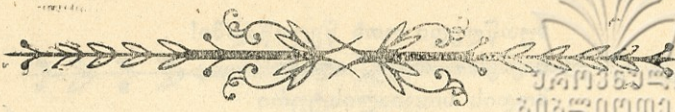
იმ კარგ მომავლის იმედი, ძალა
 და სიამაყე —

მიჰყვებით ჩვენს დიდს მშობლიურ სტალინს.
 მიჰყვებით სტალინს!

მისით დიდების საქმეა სწავლა
 და ცეცხლი სწავლის,

მისით წყვდიადის შავს სადარაჯოს
 ძალა ეცლება.

ბრძნულს, სამართლიან აზრს გაუმარჯოს,
 ძირს უმეცრება.

პიონერო, იყავ ღირსი

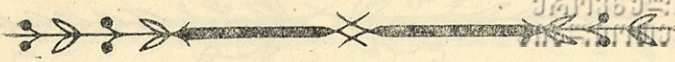
ახალ ყოფა-ცხოვრების,
შენ ხანა არ გაგივლია
ძველი გამათხოვრების.

მასამ აბობოქრებულმა
ის ბორკილი დაღეწა,
რომ ნისლებს არ დაებურა
შენი გამჭვირვალე ცა.

ბრძოლამ ძველი ზამთრის სუსხი
დაუნდობლად შელახა,
რომ ნამდვილი გაზაფხული
შენთვის გადაენახა.

თოვლიც გადნა, ველად გაჩნდა,
ცისფერ იის ღერები,
გაზაფხულის ეს მზადმყოფი
ნორჩი პიონერები.

მშენებლობა მოდის ქვეყნად,
ჯერ რომ არსად ნახულა,
პიონერო, ეს დღეები
შენთვის გამოსახულა.

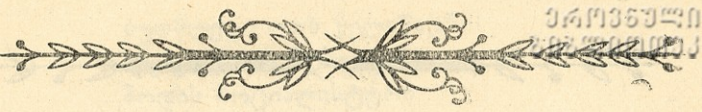
დროშები ჩქარა!

გათენდა; ცეცხლის მზე აენტო, აცურდა...
დროშები ჩქარა!
თავისუფლება სულს ისე მოსწყურდა,
ვით დაჭრილ ირმების გუნდს — წყარო ანკარა,
დროშები ჩქარა!

დიდება ხალხისთვის წამებულ რაინდებს,
ვინც თავი გასწირა, ვინც სისხლი დაღვარა;
მათ ხსოვნას ქვეყანა სანთლებად აინთებს,
დროშები ჩქარა!

დიდება, ვინც კიდევ გვაბრძოლებს იმედით,
ვინც მედგრად დახვდება მტრის რისხვა-მუქარას.
გათენდა! შეერთდით, შეერთდით, შეერთდით!
დროშები, დროშები...

დროშები ჩქარა!

ტახტი დაეცა

ათრობდა ხალხთა მწუხარება, სისხლის აუზი,
მისი სასახლე მონად ჰყავდა აღფრთოვანებას,
მოლაღატეთა შთაგონებით სცემდა ბრძანებას
და მედიდურად ხელს აწერდა: ნიკოლოზი.

საზარი იყო, ქვეყნის ბედი, ლელვა, ქაოსი
ფრეილინების და დედოფლის ბედს მიანება,
ჩვენ კი სიმართლის ციხეებში დაგვიანება
გულს გვისერავდა, როგორც ზარი სასაფლაოსი.

კუბოებისთვის მეკუბოვეებს ხე აღარ ეყო,
ხე არ ჰყოფნიდა მეფეს კაცთა ჯვარზე საცმელად,
მაგრამ გამოჩნდა სიხარული კაცთ დასახსნელად.

ამხანაგებო! განახლების ზარმა დარეკა,
ტახტი დაეცა და იმედად ქაოსზე დგება:
თანასწორობა, რესპუბლიკა, თავისუფლება!

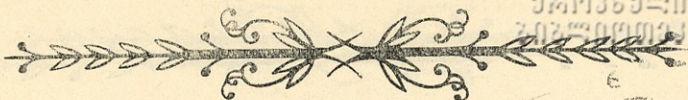

ურიცხვ დროუბები

ცხრაას ჩვიდმეტი. ჭიხვინებდა შენი მერანი,
 ბარიკადების მღელვარება გებარა ოდეს.
 ურიცხვ დროუბების მოდიოდნენ მოსიმღერენი.
 ბევრი მათგანი აღარ მოვა აქ არასოდეს!

უკანასკნელად გვილიმოდნენ გზაზე ქალები:
 გახსოვდეთ მასა და მიზანი მისი გახსოვდეს.
 ბედნიერებას გვპირდებოდა მათი თვალები,
 ბევრი მათგანი აღარ მოვა დღეს არასოდეს.

მუსიკა, რისხვა და ქვეყანა, ზრუნვის საგანი,
 თითქოს ყველაფერს კარი მძიმედ გადარაზოდეს!
 ო, არასოდეს არვინ მოვა იმათთაგანი.

ჩვენ, კოეტივი საქართველოს

გულში იმავე გრძნობით ბრუნდება
და მოლოდინი დარეკავს ჩუმი,
რომ არა ერთხელ აგუგუნდება
დედამიწაზე კიდევ სამუმი.

აჰ, ქიმიური ომების წყება,
სოფელში, მინდვრად, ქალაქში, ტყეში.
ახალი ღპობა ჰოსპიტალების,
ახალი ცრემლის ღვარი და თქეში.

იქ, ტრანშეების ლაბირინტებში,
ნუ გაგიტაცებს ძველი წუხილი,
ხევიდან ხევზე იკივლებს მეხი,
ხევიდან ხევზე წავა ქუხილი.

გიგანტიური მუხლუხო — ტანკა
და შეუწყვეტი ტყვიის ფანტელი,
პროექტორებმა ჰაერში იგრძვნეს
ჰაეროების კორიანტელი.

წამოვა მღვრიე ცეცხლის ნიაღვრად
ასსანტიმეტრის მკაცრი სახელი,

ხევიდან ხევზე გადიგრიალებს,
ხევიდან ხევის გამოძახილი.

გაათრებული ომის გენია,
ძველი ჟანგით ყვითელი ფერის,
გადეფარება მეწამულ ზეცას,
რომ მოიტანოს დღე მწარე წერის.

იქნებ მოსწყინდეს ერთსახეობა,
აღმოსავლეთის დღეების თბილის,
გადმოანგრიოს მტკვრის ხეობა
და ასაკლებად მოადგეს ტფილისს.

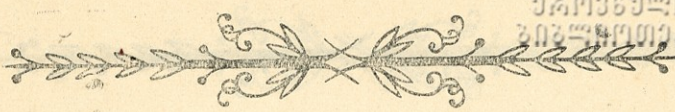
ვართ პოეტები საქართველოსი,
რომელთაც გვახსოვს დღე უარესი,
ჩვენ ეხლავ ვიციტ სად დადგებიან
კლოდელი, ჟამში, სიუარესი.

დავდგეთ იქ, სადაც ქარიშხალია
და სისხლიანი სდგას ანგელოსი,
ახალ გრივალებს ვსწირავთ სიცოცხლეს,
ჩვენ, პოეტები საქართველოსი!..

დავდგეთ იქ, სადაც ქარიშხალია
და სისხლიანი სდგას ანგელოსი
ახალ გრივალებს ვსწირავთ სიცოცხლეს
ჩვენ, პოეტები საქართველოსი!

რევოლუციონერის ხსოვნას

ირველივე ნისლი სუფევდა,
ვარდებს შხამი ერია,
მაგრამ წყნარად ამბობდი:
იყოს... არათერია!
ყველაფერი ქაოსის
ნაპირამდე მივიდა,
მაგრამ ღელვას ეტყობდი:
დასცხრი... რა მოგივიდა?
და იქ, სადაც ცბიერნი
უჭულობას ფარავენ,
შენ იცობდი ღიმილი
ისე, როგორც არავინ.
მათთან, ვისიც ცხოვრება
იყო ბედით გამობილი,
შენ ხალისით მიგქონდა
სული კეთილშობილი.
და ცხოვრება გიყვარდა,
როგორც ბრძოლის პიესა
და გათრობდა ჰანგებში
მხოლოდ მარსელიეზა.
რა დღე არ გაიარე,
ხან კარგი, ხან მწუხარე,
მაგრამ სიკვდილის დღემდე
შენს გზას არ გაღუხარე.

ჩვენ ავდიოდით სახრჩობელაზე

ო, როგორ გვძულდა ჩვენ ბოროტება,
გვძულდა მტარვალი, გვძულდა მჩაგვრელი!
ვესარჩლებოდით დაშონებულის,
დაცემულ მოძმის მწე და მფარველი.

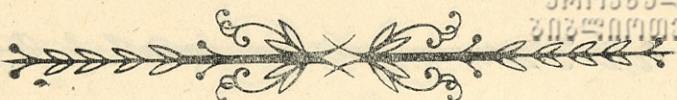
ჩვენ შევებრძოლეთ უსამართლობას,
არ შევუშინდით მტრების მუქარას,
გმირმა არც ერთმა შებრძოლებაში
არჩეულ გზას არ გადაუხარა.

ამხანაგებო! გვწამდა: თანაბრად
გააშუქებდა მზე სულ ყველაზე,
ამ რწმენით, სულით დამშვიდებული
ჩვენ ავდიოდით სახრჩობელაზე.

რამდენ ღამეს მოელო ბოლო

მომავონდება ძველი ცხოვრება
და განთიადი ჩვენი ბედისა...
ფფიქრობდით: „როდის გამოაშუქებს
მზე გათენების და იმედისა,
როდის იქნება ხალხის ტანჯულის,
სამართლიანი ქვეყნად უფლება,
თანასწორობა, შრომა, სიმართლე,
ერთობა, ძმობა, თავისუფლება?!“
ბოლო მოელო ხალხის წამებას
და ფუჭ ცხოვრებას, უნაყოფობას!
მაშ რამდენ ღამეს მოელო ბოლო,
რამდენ წურბელას, რამდენ ობობას!!

იყო ბურუსი

იყო ბურუსი გაურღვეველი
და კაკანებდა ტყვიამფრქვეველი.

დღემ მოღუშულმა წარბი შეხარა,
დაცლილ ქუჩებზე მკვდრები ეყარა.

უცებ მაღალი ცეცხლი ავარდა
და ბნელი ცისკენ გაინავარდა.

ცეცხლი ძლიერი დიდხანს ვინახე,
როს იმედები სხვა დავინახე.

ეს შინდა ვუთხრა მიეთ-მოეთებს:
„მე ქარში ვიყავ, როცა პოეტებს,

თქვენთვის საყვარელ ბულბულ-მდელოში,
ტკბილად გეძინათ საქართველოში“.

გემი „დალანდი“

გამომალვიდა ლამის ალმა ნელმა და ქურდმა,
ბალი ყელამდე ზამბახებით იყო ნაბური.
ირგვლივ ეყარა დანგრეულთა ჩრდილთა ჩუქურთმა,
ბაღს იქით შიძიმედ ხმაურობდა ზღვა უდაბური.

მე მივდიოდი, მალლა იდგა გემი „დალანდი“,
როგორც ცისკარი, ღელვის ლანდზე შეყვარებული,
ბრძოლის დაფნისთვის მიტაცებდა ლურჯი მანდილი,
ქვეყნად მთვარეულ ზამბახებში შეფარებული.

გემით „დალანდი“ მოვდიოდი სამშობლოსაკენ
და მთვარისაგან გაღვიძება გულს დარდად ჰქონდა;
მაგრამ სამშობლოს ძველი გზებით ველარ მოვაგენ
და არ მახსოვდა: მქონდა იგი, თუ მომაგონდა?

გახსენებების მომძახოდა მტანჯველი ლანდი:
შენ და მოსკოვი, პეტროგრადი, ლენინი, კრემლი!
შავი ზღვის ზვირთებს მიაპობდა გემი „დალანდი“
და თვალზე მადგა განშორების მსუბუქი ცრემლი.

სადღეგრძელო იუოს მისი

სადღეგრძელო იუოს მისი,
ვინც ოცნებით იწოდა,
ვინც პროეტის მარადისი
აღტაცება იცოდა.
მოდლიოდა ერთზე ასი,
გზა გშვენოდა დიდების,
ჩვენ დავცალოთ ყველამ თასი
ბედთან არ დარიდების.
სადღეგრძელო იუოს მისი,
ვინც შიშმა ვერ დაჰხარა.
ავდგეთ ფეხზე! ჩვენ ტფილისი
ვადღეგრძელოთ ჭაღარა.
აქ სიცოცხლე და ხალისი
ვის სხვად არ ესვენება,
სადღეგრძელო იუოს მისი
და დიდებით ხსენება!

პიკველი მაისი

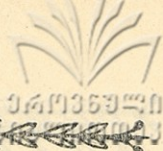
ქუჩებსა და მოედნებზე მიდის, როგორც ქარბუქი —
ათასობით ქალიშვილი, მოხუცი და ქაბუჯი,
დემონსტრანტთა კოლონები სიხარულის ლივლივით,
სანაპირო ქუჩას ავსებს დილის ჟვილხივით.

ეს მაისიც მთელ ქვეყანას ესალმება რტომრავალს:
— გაუმარჯოს პირველ მაისს, მთელი ქვეყნის მომავალს!
და პასუხად გამოისმის ათასი ხმით ძახება,
სახლებს გრგვინვა დაემჩნევა, ჰაერს აცახცახება.

წინ მიიწევს პიონერი, როგორც კაცი პირველი,
შემდეგ მიჯრით მიწყობილი შიდის კომკავშირელი.

ქუჩა სავსე სიხარულით და პასუხის მიგებით
დაამთავრებს სვლას წითელი ჯარის ვებრძოლ რიგებით.
ურიცხვია ლოზუნგები, მოედნებს რომ მოსდევენ
და ყოველ მხრივ ახალგაზრდებს შედგრად მოუწოდებენ,
რომ იბრძოლონ, როგორც ითხოვს მძლე სახელი
გმირისა,

განამტკიცონ ძლიერება საბჭოთა კავშირისა!
გაზაფხული მთელ ქვეყანას ესალმება რტომრავალს:
— გაუმარჯოს პირველ მაისს, მთელი ქვეყნის მომავალს!

პატრონი 100 ლექსის

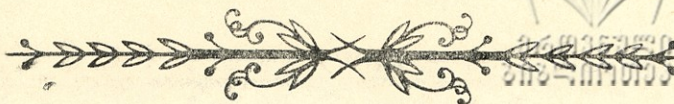
რა საოცარი დასრულდა წლები!
მეფეთა წყება გაჰქრა, ვით ლანდი,
მოშორდნენ ტახტებს ვილჰელმი, კარლოს,
ნიკოლოზი და ფერდინანდი,
მაგრამ მწუხარედ მათზე კი არა,
სხვაზე იფიქრებს მარტიროლოგი:
იმ მრისხანე წელს — პოეტი მეფე —
გარდაიცვალა ალექსანდრ ბლოკი.
ჰანგების მეფე — დიდი სენ-სანსი
და დირიჟორი ნიკიში მძლავრი...
ეკლიან გზაზე დაეცა ბევრი,
მხოლოდ მე ერთი გადავრჩი მგზავრი,
რომ გამომეგლო ჯერ არსმენილი
ქარტეხილები ცეცხლთა ფენისა
და მომეტანა საქართველოში
სიმღერა ქვეყნის გადარჩენისა!

სანამ არ დამსხვრეულან

სანამ არ დამსხვრეულან
ქნარები და არფები,
ღირიული განდგომის
სიმებს დავეხარბები.

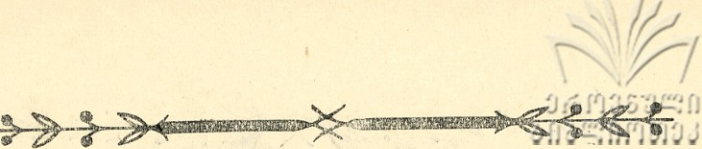
სანამ არ გადამქნარან
ბაღში ვარდთა ბარდები,
მიწავ, ნუ გეცოდები,
ცაო, ნუ გედარდები.

კოშკი ჩემი მაღალი
ადის დროთა ქროლამდის,
მას მრავალი ბურჯი აქვს:
ყველა მხოლოდ ფოლადის!

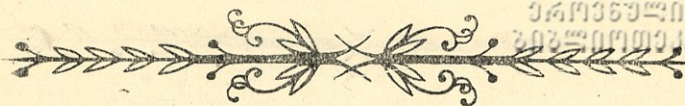
რვა მარტი

რა მწარე იყო წარსულისადმი
უკანასკნელი შენი თაყვანი,
შენს სიყმაწვილეს სიბერე სცვლიდა—
თავისუფლების შვილის აკვანი.
რა რიგ ბადებდა უიმედობას—
უუძველესი ოჯახის ჟინი,
საკუთარ რწმენას ქმარი გართმევდა
და საკუთარ გულს ბავშვის ტიტინი.
ეხლა (როგორი დაგვიანებით!)
დრომ მოგაგონა შენ შენი ვალი:
ხარ თანაბარი აღამიანი,
უფლებიანი მშრომელი ქალი.

ჩემო სიმღერავ, მაღლა, სულ მაღლა!

მუდამ ახალი იწყე ცხოვრება,
ახალი სხივი ედება არეს,
ნუ დაენდობი სიტყვებს უმიზნოს,
არა ერთს მოგცემს ის სიმწუხარეს.
წარსულისაგან კვლავ დაიბრუნე
შენი მარადი თანამგრძობელი—
ჩემო სიმღერავ, მაღლა, სულ მაღლა,
როგორც ცხოვრება, როგორც სოფელი.
უსრულო საზღვარს გადააცილე
შენი ამაყი სულისკვეთება,
მეტი მზის სხივი შემოგეხვევა,
მეტი ნათელი შემოგედება.
რა ზღვისფერი და კარგი დილაა,
ამწვანებულო ტყეთა დალალო,
სიმღერაც დილის სინამდვილვა,
ლამისთვის მკაცრი და სავალალო.

არგონავთები ახალი დროის

იქ, სადაც მთანი დარაჯად დგანან,
ბიბინი გააქვს ზურმუხტის ქალებს,
სადაც არწივი მწვერვალებიდან
დიად ბუნებას ხარბად თვალს ავლებს,
სადაც ფაზისი მოქუხს და გრგვინავს—
ხან მკაცრი, ხანაც დაღონებული,
დიდი ხანია შრომის სახლი დგას
ქებნათა ეშხით დამონებული,
დრომ რომ წაიღო უბოროტესმა,
აქ საწმისია იმ ოქროისა,
მოვდივართ ახალ აღმოჩენისთვის
არგონავტები ახალ დროისა.

მწვერვალები ახალი მთების

კავკასიის მაღალ მთებზე
მიდიოდნენ სვანები,
ეხვეოდნენ ბილიკებად
გზები დანაქანები.

შუალამე რომ გადვიდა,
ერთი რაზმი, ვეება,
დაეწია დაღლილ მგზავრებს
და სასტიკად შეება:

რა დრო იყო და რა მტრობა,
დადგა სისხლის ფეშხუმი,
გადიკიდნენ აქ სვანეთი,
იქით — რაჭა-ლეჩხუმი.

ჰოი, სარგის ჯაფარიძე,
ულმობელო ჯაფარა,
შენმა ჯარმა ყველა გზები
ჩაჰკეტა და დაჰფარა.

შვიდ წელიწადს შვიდი კუთხე,
რატომ უნდა ჩაჰკირო,
ველარ მიდის სამუშაოდ,
ველარც საჯამაგიროდ.

შვიდ წელიწადს არ უნახავს
სვანეთს გემო მარილის,
შერე მთლად რომ გაუჭირდათ,
მუდამ ასე არ ივლის...

ეს დიდი ხნის ამბავია,
იგრძნეს რა ერთმანეთი,
დამშვიდებულ შრომით მოღის
იმ მთებიდან სვანეთი.

გზები გაჰყავთ. ჟრიაშული
ცეცხლად შემოსდებია,
ყველგან, სადაც მიუვალი
და უღრანი მთებია.

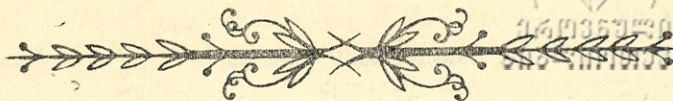
შეერთებულ შრომას მღერის
ნისლები რომ ეხურა,
ხანისწყალი, გუბისწყალი,
ცხენისწყალი, ტეხურა.

შეერთებულ ძალას, შრომას
მღერის ვით მაყრიონი —
ლიახვი და ალაზანი,
ქოროხი და რიონი.

შეერთებულ შრომას მღერის
ჩანჩქერების მარავი,
ნატანები, იმერხევი,
ენგური და არავი.

მაშავერი, მტკვარი, ქსანი,
ალაზანი, ძირულა,
აქ მრავალი ათასი ხმა
ერთად გადაკირულა.

მთებო! დასწვით ძველი შავი
ახალ დროის სიალედ,
თავისუფალ მწვერვალების
დროშა ააფრიალეთ!

ი ბ ო ბ ო ძ რ ე

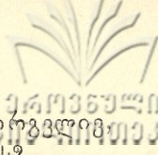
იბობოქრე, ცხოვრების ზღვავე, ჩემს ირგვლივ,
იბობოქრე, მე რა უნდა დამაკლდეს!
პიტალო კლდეს რას დააკლებს ზღვის ტალღა,
რას დააკლებს ზვირთი გამობრძმედილ კლდეს?

ბევრგვარ გრიგალს გადუვლია ჩემს გულში,
ბევრს ქარიშხალს ურბენია ქვითინით...
ბევრი ტალღა აღტყენილა გარშემო,
დავუსჯივართ შურით, ეკლის გვირგვინით.

ბევრჯერ ჩემი იალქანი დაშლილა,
არ მჯეროდა თუ სადმე გამიყვანდა,
ბევრჯერ, ბევრჯერ მწარედ ავტირებულვარ,
როცა შველა არსაიდან არ სჩანდა.

ყველაფერი ამ ბრძოლაში დავლუპე:
იმედები, უმართლობის მხილება...
რაც დავკარგე, ხომ დავკარგე სამუდამოდ,
დამრჩა მხოლოდ მწარე გამოცდილება.

და რაც დამრჩა—მას ვერავინ წამართმევს,
უიმედოს, ბედისაგან განამეტს,
და ვიბრძოლებ სტიქიური გულისთქმით,
რაც დავკარგე, რას დავკარგავ იმის მეტს?

იზობოქრე, ცხოვრების ზღვავე, ჩემს ერგვლივს
რას გახდები, ან რა უნდა დამაკლდეს?..
პიტალო კლდეს რას დააკლებს ზღვის ტალღა,
რას დააკლებს ზვირთი გამობრძმედილ კლდეს?...

ს ა მ შ ო ბ ლ ო

ჰე, მამულო! გრძნობა შენი მოვლისა,
მარად ყველა ჩვენთაგანის ვალია.
სანამ გმირმა შენთვის სული დალია—
სთქვა: „სამშობლო უპირველეს ყოვლისა!“

არ მოშიშარს ქარისა და თოვლისა,
ყოველ ჩვენგანს ურყევ მიზნად ექნება
მხოლოდ შენთვის თავდადების შეგნება:
მამულს გული!—უპირველეს ყოვლისა!

მზე ჩაჰქრება ყველა სისხლისმწოვლისა,
მზე ამოვა ყველა დაჩაგრულისა,
წამლად იქნას ყოველ დაჭრილ გულისა
გამარჯვება—უპირველეს ყოვლისა!

დე, ბრწყინავდეს დროშად თვითეულისა
საქართველოს მკერდი ორდენოსანი,
მისი მიწა, მისი მზე სხივოსანი,—
ის გვიყვარდეს უპირველეს ყოვლისა!

რას იპოვი აქ, საზღვარგარეთ

რას, რას იპოვი
აქ, საზღვარგარეთ,^ა
რომ ის ჩასთვალო
მზეთა და მთვარედ.
არ ღირს მსოფლიოს
მთელი სიმდიდრე
ერთ გაქროლებად,
სამშობლო მხარედ.

იქ ხომ გზა ცრემლით
არ ინამება,
არც სივრცეებზე
სწუხს შელამება.
ჩვენში არც მწარე
მარტოობაა,
არც სასიკვდილო
არის წამება.

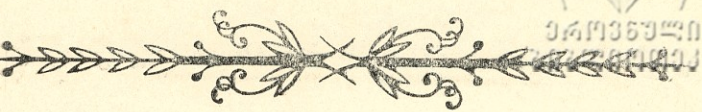
სტუმართმოყვარე
ჩვენ გვაქვს სახლები,
მათ ხალისიან
ღიმს ეახლები;

დეე შორიდან
კიოდეს ჭოტი
და თავგადაკვლით
ყეფდეს ძაღლები.

შენი გზა ცრემლით
არ ინამება,
არც სივრცეებზე
სწუხს შედამება.
დიდი ხანია,
გათენდა, გულო,
დიდი ხანია
გაჰქრა წამება!

ცხოვრება ჩემი

ცხოვრება ჩემი უანკარეს ღვინის ფერია,
იგი ელვარებს საბოლოოდ, დაშრება ვიდრე,
მასში დიდება პოეტისა მე დავიმკვიდრე,
რომლის გარეშე უკვდავებაც არაფერია.
თეთრი დღეების ისევ ისე მიყვება დასი,
არ მომწყინდება სადღეგრძელოდ ავწიო თასი
თქვენი, რომელთაც გატაცება... მხოლოდ ჟინია.
მე არც წარსულის, არც მომავლის არ მეშინია.

ჭ ა ლ ა ვ

გულო, ოცნებას მალავ.
ცაო, ლურჯდება ზოლი.
ვაჟი: — დაიცა, ქალავ!
ქალი: — დაგიბრმა თოლი
შორით ბრუნდება წყალი,
ნისლი იცრება მთაში.
— არა, — ჩურჩულებს ქალი.
— კარგი! — ამშვიდებს ვაჟი, —
თუნდა წაიყვა ჯოგი,
კიდენ დამრჩება მრავალ,
ბროლ-დიკილასაც მოგი,
როცა ქალაქში ჩავალ.

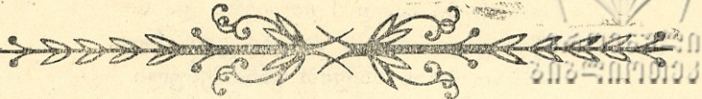
შ ე რ ი ბ ე ბ ა

ტოტებს ქარისას გადაჰყვა მარტი,
თეთრ ტანსაცმელში მე მოვირთვები
და წავალ ქარში, როგორც მოცარტი,
გულში სიმღერის მსუბუქ ზვირთებით.

დღეს ყველგან მზეა, ეხლა ამ ბაღებს
და მყინვარს მაღალ ზრახვათა მეფეს,
მაისი ალით ააზამბახებს,
ვით შეყვარებულს და მეოცნებეს.

ჩვენ გვირგვინები გვაქვს ოდნავ მსგავსი,
ლამაზი შუქის მარადი ნთებით:
მე — მსუბუქ დაფნის ფოთლებით სავსე,
მყინვარს — უმძიმეს იაგუნდებით.

ამაღლდი, სულო, თეთრ აკლდამაზე
მშვენიერების ლექსით მქებელი:
დღეს ყველგან მზეა და სილამაზე
სიკვდილთან ჩემი შემრიგებელი!

**დროშები მაღლა,
სულ მაღლა, მაღლა!**

ვინ უნდა იყოს
ისე მზიანი,
როგორც საბჭოთა
ადამიანი?
ვინ არის ჩვენებრ
თავდადებული,
ჩვენებრ ამაყი,
ჩვენებრ სვიანი?
დროშები მაღლა! მოგროვდეს ყველა,
ოცდაათი წლის მზეა ვარვარა.
მსოფლიო მისგან მოელის შველას...
დროშები ჩქარა,
დროშები ჩქარა!

მშენებლობაა
ლალი, მზიური
და ემატება
აგურს აგური.
მხარეს ეკუთვნის
საქმე დიადი
და სიტყვა წრფელი,
ამხანაგური.

დროშები მაღლა! მძლავრი და სრულფასოვანი
წინ ერთა ძმობა მიგვიძღვის ახლანდელი
ოქტომბრის სხივით განათებული
დროშები მაღლა,
დროშები მაღლა!

ვმღერით სიმღერებს
მძლავრსა და ხმოვანს,
სიმღერა ჰშვენის
მხარეს—ხელოვანს.
სიცოცხლეს ვუმღერთ
მხოლოდ მშვენიერს
და ვგმობთ სიცოცხლეს
არსახელოვანს.

დროშები ცამდის! დიდება სტალინს!
გვახსოვდეს ფიცი ლენინისადმი.
გრდემლით და ნამგლით, ჩანგით და ხმალით—
დროშები ცამდის,
დროშები ცამდის!

მას ემონება
მკლავი, გონება;
ბრძოლაა, შრომა
თუ ხელოვნება
ღიადი მიზნით
მიმავალ გზაზე
ჩვენი ფარია
ერთსულოვნება.
დროშები ხალხის, ამაყი რხევით
მიისწრაფება მრავალი ტალღის.

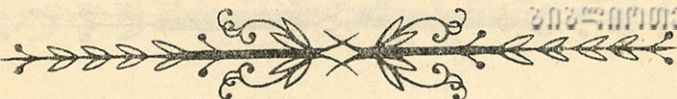
სიმართლისათვის ფრიალებს ზევით
დროშები ხალხის,
დროშები ხალხის!

არ სცხრება მტერი
ქცეული ჟინად,
მაგრამ ჩვენ კლდე ვართ
ისე, ვით წინათ.
ძირს იგი ომი!
მაგრამ თუ ატყდა—
ქვეყნისთვის ომი
მიგვაჩნდეს ლხინად!
დროშებში სჩანან მთანი და ტყენი.
შეგნების ჟამად არ არის დაღლა.
ვადიდოთ ყველამ სამშობლო ჩვენი,
დროშები მაღლა,
მაღლა, სულ მაღლა!

ეფინება სიხარული

გაზაფხულზე ყვავილები
იმღერიან ქებათ-ქებას
და ნაკადიც უზრუნველად
მოიმღერის გამარჯვებას.
ყველაფერი, ყველაფერი
მაისისას ერთვის ჰიმნებს,
ეფინება სიხარული
მრავალ ვარდებს და გვირგვინებს.

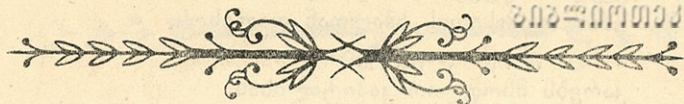

აღტაცებას იმედისას და
მსოფლიო გამარჯვებას

დღეს მებაღემ სარებს ვაზი
მიაკონა, მოაკონა,
მზემ მიდამოს მშვენიერი
გაზაფხული მოაგონა.
ახმაურდეს ყველა ჩანგი
და გამძაფრდეს გულთა ძგერა,
ვერ დამაცხრობ, ვერ დამძალავ,
ვერ გამისწრებ, ვერა, ვერა!
მაინც ვიცი, მაინც ვიცი,
ვერაფერი შესცვლის შევებას,
აღტაცებას იმედისას
და მსოფლიო გამარჯვებას!

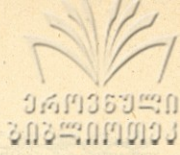
არხევს ახალი სიცოცხლის აკვანს

ეს გაზაფხული გამძაფრებული
პატიმრობისას გაარღვევს საკანს,
გახარებული ხელის კანკალით
არხევს ახალი სიცოცხლის აკვანს.
გაცოცხლებულა ირგვლივ ყოველი,
მფეთქავი ძალა არეს ჰფენია,
სულ რომ არ იყო ქვეყნად ღიმილი,
შეხედე, ეხლა რაოდენია!
მჩქეფარე წყაროს, ამოყრილ ხეებს,
მათ განახლებას ეუბნება ბანს.
ეს გაზაფხული უხარებს დღეებს
და არხევს ახალ სიცოცხლის აკვანს.

**ნუ მიატოვებ ლექსს უთვისტომოდ,
დროის, ეპოქის და სივრცის გარეთ**

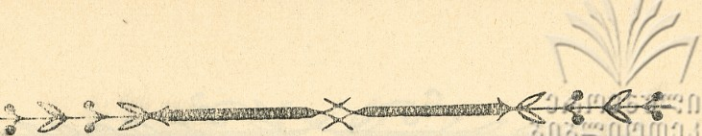
არა თუ წლები გადევნა ტყდომად —
 წამიც კი გატყდა და რეკავს ცხარედ;
 ნუ მიატოვებ ლექსს უთვისტომოდ,
 დროის, ეპოქის და სივრცის გარეთ.
 ბევრი მიეცა ტალახსა და ლექს,
 ბევრის ნაბიჯი არის ტაატი.
 დრო, დრო აღნიშნე! მოაწერე ლექს —
 ეს წელიწადი, დღე და საათი.
 არა თუ წლები გადიქცა ტყდომად,
 ყოველი ლექსის ყოველი პწკარი
 არის გაჭრილი კლასიურ ომად,
 არის ეპოქის დროშის ქვეშ მდგარი,
 ეპოქა არის ნამგლის, ქურების,
 ეპოქა, რამაც ძველი შეთოკა,
 ეპოქა ძველის განადგურების,
 ინდუსტრიალურ დროის ეპოქა.
 ამ გარდატეხის ათეული წლის
 ჩვენთა მიღწევათ მოანგარიშე,
 წერტილი რაა, სტრიქონი — ისიც,
 ისიც არ უნდა დარჩეს გარეშე.

ყველამ შეტევა და შეძახება
 ერთ მეექვსედის ხმალთან დალესოს,
 როცა ეპოქა დაეჯახება
 კარებს მსოფლიო კაპიტალისას.
 არა თუ წლები გადეშვა ტყდომად,
 წამიც კი გატყდა და რეკავს ცხარედ,
 ნუ მიატოვებ ლექსს უთვისტომოდ,
 დროის, ეპოქის და სივრცის გარეთ...

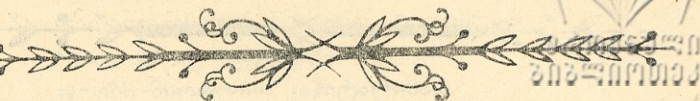
თბილისი, 1988 წელი, იანვარი, გვ. 10

(Faint bleed-through text from the reverse side of the page)

გზავრის სიმღერა

თავგანწირულად მინდორ-ველად
მიმაფრენს ცხენი.
გაზაფხულია... სიო დაჰქრის
კილითი-კიდე;
მზე სხივებს აფრქვევს ქვეყანაზე
შვების მომფენი,
არე-მიღამოს ღვთაებრივი
ატკბობს სიმშვიდე.
ამ სიმშვიდეში მე ვერ ვპოვე
ვერც სიტკბოება,
ვერც რამ ისეთი სასიცოცხლო
და სანეტარო.
დაჰქროლე, ქარო! მე არ მიყვარს
ეგ მყუდროება,
მე ქარიშხალთან შებმა მინდა,
დაჰქროლე, ქარო!

აწმყოს დიდება დიდი

ჩემო ლექსებო, მარად
გქონდეთ მსუბუქი ფრთები...
აყვავებული ძღელო,
გასაოცარი მთები!
რუსთაველი და მშვიდი?
დამშვიდება და ვაჟა?
აწმყოს დიდება დიდი
და ღღეს მომავალს — ვაშა!

ჩვენი სტალინის მარად
ძღვებამოსილი დროშით
წინ, ახალ-ახალ ნათელ
გამარჯვებისკენ, მხარევ!
განადგურებულს ძველი
ყინვით, სუსხით და თოშით,
აწ მარგალიტად გთვლიან,
სხვა ქვებში რომ ვერ გარევ!
გალაქტიონი ხედავს,
რა სასწაულებს ახდენს
ის გამარჯვება, რითაც
სუნთქავს მშობელი ერი.
იმ უბოლოოდ მედგარ
და საიმედო საყრდენს —
წინსვლას, რომელსაც ვერ სძლევა
ვერაგითარი მტერი!

წყალტუბოდან ქუთაისში
 მიმავალო ქარო,
 თუ მაისის ქუთაისმა
 გკითხოს — ვინა ხარო,
 უპასუხე — რომ სუნთქვა ხარ—
 არ უთხრა კი — ვისი,
 ისეც იგრძნობს ქუთაისი,
 ჩემი ქუთაისი!

პოეზიის ინტეგრალები

ლურჯ ფანჯრებს იქით, ოცნებაო,
სიმძლავრით დგება
სამშობლოს ჩემის ხმაურობით
სავსე ცხოვრება.

მე კი ვუზივარ ისევ წიგნებს,
ვებრძვი ყოველ წუთს,
ვებრძვი და ვიპყრობ მასალათა
სიმძლავრეს ჯიუტს.

როცა უბრალო სიდიდეთა
რჩება რკალები,
უმალლესი გზა წინ მეშლება:
ინტეგრალები.

რთულ ინტეგრალებს მე ვადარებ
ეხლა მეორეს —

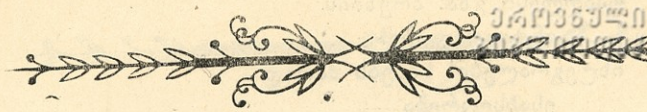
მსგავსებას მათსა და პოეტის
ცხოვრებას შორის.

მას ხომ ჯერ ისევ ბავშვობის დროს,
დიდი ხნის წინათ,

სიტყვებთან ბრძოლა და დაძლევა
ჰქონია ჟინად.

ეხლა კი მის წინ გაიშლება
ფერნაალები —

უმაღლესი გზა: პოეზიის
ინტეგრალები!
ინტეგრალები! სიმებს მარად
ესახსოვრება
სამშობლოს ჩემის ხმაურობით
სავსე ცხოვრება.

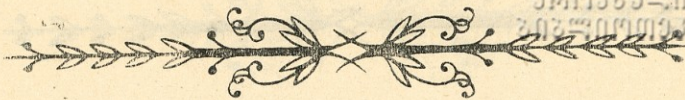
განახლდა გული

განახლდა გული... დღეს ის აღარ ვარ,
 რაც უწინ ვიყავ... ფერი ვიცვალე...
 გზა დამიცალე, შავო ბურუსო,
 წყეულო ღამე, გზა დამიცალე!
 წინ ვივლი, სანამ დავმიწდებოდე,
 ბედს კი მაინც არ შევფურიგდები.
 წინ ნუ მიხვდები, შავო ბურუსო,
 წყეულო ღამევ, წინ ნუ მიხვდები!
 ნუთუ არ მეყო, რაც დასაბამით
 გაუნელებელ ცეცხლში ვეწვალე?
 ჩამომეცალე, შავო ბურუსო,
 წყეულო ღამე, ჩამომეცალე!
 ვივიწყებ წარსულს... ჩემს სიყმაწვილეს
 გამოთხოვების ცრემლებს ვაპკურებ,
 გავანადგურებ ხელის შემშლელ ნისლს,
 წყეულ ღამესაც გავანადგურებ...
 წამების ცეცხლში განახლდა გული,
 ფერი ვიცვალე, ფერი ვიცვალე,
 გზა დამიცალე, შავო ბურუსო,
 წყეულო ღამე, გზა დამიცალე!

მეცხრე სიმფონია

სად ზღვის ჭავლებია,
ყვავილთა მთოველი,
კვლავ ვხვდებით ერთმანეთს
მე და ბეთჰოვენი.

ოცნება მგონია,
სიზმარი მგონია...
ქართული მოტივი —
მეცხრე სიმფონია...

რა წარმტაცი ხარ, რა დიდებული!

კვლავ მინახარია ძველი კორდიდან
რიონის ზვირთთა თვალის დევნება,
დაუცხრომლობა გაზაფხულისა
და ფერადების აზადრევნება.
რალაც ახალის და კარგის ნახვით
ამიღელდება იმედით გული.
ო, მომავალზე მიმდევნო ფიქრო,
რა წარმტაცი ხარ, რა დიდებული!

ს ტ ა ნ ს კ ბ ი

ვდარაჯობ იმ დროს, როცა ძილიდან
გამოგაღვიძებს სულის მუდარა,
რომ ხალხს ადგილი ექნეს იმ გულში,
ჟამმა ხანჯალი რომ გაუტარა.

მიჰქრიან დღენი. გული არ გვწყდება,
რომ რაც გვჯეროდა, დღეს აღარ გვჯერა,
თვალთ დევნებაში არ გვენანება
ის აღმაფრენა, ის გულის ძგერა.

ცხოვრებისათვის ძველ აღმაფრენით,
საუკეთესო ახალში ვცხრებით.
ვიბოვეთ გზები და ამ ღრმა რწმენით
სიცოცხლისაკენ მივეშურებით.

ვიბოვეთ ქვეყნად ჩვენ მეგობრობა
და სიყვარულით გამთბარი სხივი,
თანამედროვე ცხოვრების გრძნობა,
მუდამ მართალი, მუდამ ხანგრძლივი.

ნუთუ ღირს დროთა კვლავ მოგონება,
წარსული წყლული რომ განიახლო?

არ გიცხოვრია შენ ქვეყანაზე,
შენ გაიარე სიცოცხლის ახლო.

შენ აარიდე ყველაფერს თვალი,
არ დაგინახავს წრფელი ღიმილი,
ყველაფერს ირგვლივ, რაც კი რამ გერთყა,
შენ დასცინოდი მშვიდი, გულგრილი.

სასწაულს რასმეს ელოდა სული,
გიჟურ ფიქრებით იკლავდი შენ თავს,
შენ გაიარე სიცოცხლის ახლო
და სიცოცხლისთვის არ შეგახედავს.

ყველაფერს მისწვდი შენს სიცოცხლეში,
ბედნიერებით სიცოცხლის გარდა.
რომ შრომა არის ბედნიერება
ვერ იგრძენ, ისე დაეშვა ფარდა.

ძველი ქვეყანა! ნიშნად იმისა,
რომ მკაცრი იყო შენი სიმრუდე,
შენს იდეებში ობობა ხლართავს
ქსელს და მიკიოტს ჩაუბამს ბუდე.

შრომა მეცნიერებასთან მჭიდროდ დაკავშირებული

გზას უკაფავს
ჩვენს ქვეყანას
ოცი წელი
დიდებული
შრომა,
მეცნიერებასთან
მჭიდროდ
დაკავშირებული.

მოიფინა
ახალ სხივით
ჯურღმულები,
ხაროები,
და აღმოსკდა
დიდი ცოდნის
ულეველი
წყაროები.

დანატრული
ათასობით
მან მწყურვალე
დაიწაფა —

მხარე წიგნთან
კავშირშია,
გამახვილდა,
დაიძაბა.

სიამაყე
აღუვსებს გულს
სწავლა-ცოდნის
კორიფებს,
სხვებთან ერთად
რომ მჭედელი
გასაოცარს
აღწევს ღღეებს.

ინდუსტრია,
კოლექტივი —
ეს საბრძოლო
სიტყვა სწავლის —
სძლევს ყოველგვარ
დაბრკოლებებს,
და ეკუთვნის
იგი სტალინს.

გზას უკაფავს
ჩვენს ქვეყანას
ოცი წელი
დიდებული
შრომა,
მეცნიერებასთან
მჭიდროდ
დაკავშირებული.

ჩანგო, ბევრი კარგი დრო

ჩანგო! ბევრი კარგი დრო
ქვეყნად გვიტარებია,
მძიმე, ძველი ცხოვრება
ჩალას გვიდარებია.

ჩანგო! ჩვენ ხომ ხალხისთვის
ბრძოლა არ გვზარებია.
მოდრუბლულხარ, ეშხითაც
გამოგიდარებია.

ასი, ასი და კიდევ
ას სიმღერის ხმებია,
რაც კი თვალს დაუნახავს
და გულს გაჰკარებია.

ჩანგო! ბევრი კარგი დრო
ერთად გვიტარებია!

* * *

საღამოს მთების, ღლისით ზღვაური
მოჭქრის ზაფხულის ზეფირი ხშირი —
თვლემს მწვანე კონცხი, მახინჯაური,
თვლემს ქობულეთი და ციხისძირი.

აქ თვითეული მომწვანო კორდი
სდგას მშვენიერი და თავმომწონე,
როგორც მომავლის მქონე კურორტი,
უღიადესი მომავლის მქონე.

ვერ შეაჩეროს მთებმა მაღალმა,
გზა მიდის, როგორც სარკე კრიალა,
და ეს-ეს არის ახალთახალმა
ავტომ მის ხილზე გაიგრიალა.

ძვირფასო მხარევ! რა დიდებული
აღერსი არის შენი მთა-ბარი:
დალლას რომ იგრძნობს პოეტის გული,
ხარ მისი მყუდრო თავშესაფარი!

წამყე ბეთანიისაკენ

წამყე ბეთანიისაკენ. იქ სადღაცა, ახლომახლო
იყო ორბელიანების

და ირაკლის სამოსახლო.

გზაზე სადღაც ცაცხეებია და მუხნარი უმეტესი,
არსად ქვეყნად არ მინახავს

ადგილები უკეთესი.

მოდის, სადმე უღაბური ვპოვოთ კუთხე ქედ-მომალლო—
გადმოვხედოთ მაღლით ტფილისს.

მე აქ უნდა დავესახლო,

ადგილები, ასე მშვენი ვარდისაგან, იისაგან —
სანადირო ადგილები...

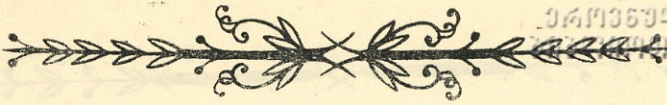
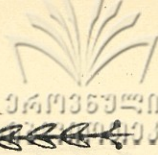
წამყე ბეთანიისაკენ!

მიყვარს მარტო ქარიშხალი

მე ცის ვარსკვლავს არ შევნატრი, განთიადის შუქით
ძლეულს,
მოსწყენია საწყალს ცაზე, უიმედოს, ფერმიღლეულს.
არ შევნატრი ყომრალ ღრუბელს, ცას რომ ფარავს
ფრთატივტივა,
ასტკივდება ხოლმე გული და ცრემლები სცვივა, სცვივა
მე ზღვის ტალღას არ შევნატრი, კლდის ნაპრალს რომ
ეტმასნება,
თუ მშვიდია, არ აქვს გული და აღარ აქვს ცეცხ-
ლის ვნება.
მიყვარს მარტო ქარიშხალი, თვალუწვდენელ ზღვიდან
ზღვამდე,
მთიდან მთამდე, ციდან ცამდე თავისუფლად მონა-
ვარდე!
მიყვარს იმის ნანგრევებზე ახალ გრძნობით შეება-ლხენა,
მასში ცოცხლობს ფიქრთა ჩემთა იღუმალი აღმაფრენა!

აა იყო შენი ბავშვობა?

აბა, რა იყო შენი ბავშვობა:
მამა არ გყავდა, დედა არ გახსოვს...
არც სიყმაწვილე, არც თამაშობა,
სულ სიღარიბე გართმევდა სასოს...
გყავდა გამღელვებლად ქუჩა, ის გზრდიდა.
საკუთარ სახლად მას უცქეროდი,
როცა ეს ბინაც მწარედ გდევნიდა
და შენ მომავალ ბრძოლებს მღეროდი.

მე და ლამე

ეხლა, როცა ამ სტრიქონს ვწერ, შუალამე იწვის, დნება,
სიო სარკმლით მონაქროლი, ველთა ზღაპარს მეუბნება.

მთვარით ნაფენს არე-მარე ვერ იცილებს ვერცხლის
საბანს,
სიო არხვეს და ატოკებს ჩემს სარკმლის წინ იასამანს.

ცა მტრედისფერ, ლურჯ სვეტებად ისე არის დასერილი,
ისე არის სავსე გრძნებით, ვით რითმებით ეს წერილი.

საიდუმლო შუქით არე ისე არის შესუდრული,
ისე სავსე უხვ გრძნობებით, ვით ამ ლამეს ჩემი გული.

დიდი ხნიდან საიდუმლოს მეც ღრმად გულში დავატა-
რებ,
არ ვუმუღავნებ ქვეყნად არვის, ნიავსაც კი არ ვაკარებ.

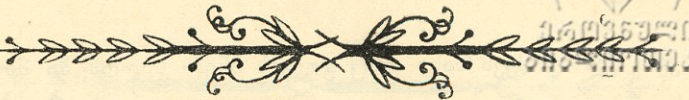
რა იციან მეგობრებმა თუ რა ნაღველს იტევს გული,
ან რა არის მის სიღრმეში საუკუნოდ შენახული.

ვერ მომპარავს ბნელ გულის ფიქრს წუთი წუთზე უამესი,
საიდუმლოს ვერ მომტაცებს ქალის ხვევნა და ალერსი;
ვერც ძილის დროს ნელი ოხვრა და ვერც თასი ღვი-
ნით საეგსე.

ვერ წამართმევს მას, რაც გულის ბნელ სიღრმეში მო-
ვათავსე.

მხოლოდ ღამემ, უძილობის დროს სარკმელში მოკამ-
კამემ,
იცის ჩემი საიდუმლო, ყველა იცის თეთრმა ღამემ.

იცის — როგორ დავრჩი ობლად, როგორ ვევენ და
ვეწამე,
ჩვენ ორნი ვართ ქვეყანაზე: მე და ღამე, მე და ღამე.

შენ ზღვისპირად

შენ ზღვისპირად მიდიოდი, მერი.
სხივქვეშ თრთოდა შენი ნაზი ტანი.
და გფარავდა მწვანე სუროს ფერი,
ცაცხვისა და ალვის ხეივანი.
შენს ღიმილში მწუხარების ჩქერი
მოულოდნელ სიყვარულად ვცანი,
როგორც მთვარის შუქი ალმაცერი,
როგორც სიოს უცხო მიმოხვრანი.
ამ ღიმილში კარგი, მშვენიერი,
გამოკრთოდა სევდა-კაეშანი,
როგორც სხივზე ყვავილების მტვერი,
ცისკრის ნამით თრთოლვილ განაბანი.
იმ ღიმილზე, იმ სევდაზე ვმღერი,
ბანს მაძლევენ ყვავილნი და მთანი.
მერი, ჩემო, შორეულო მერი,
შენსკენ მოჰქრის ბედის იალქანი.

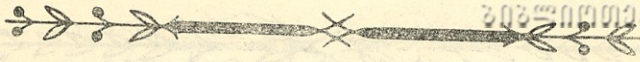
ღ ე ლ ა ვ დ ე ნ

ვარდებში ღელავდენ ლამაზი ქალები,
მათ უყვართ ჩურჩული და მიეთ-მოეთი...
ამბობდენ: ამურებს ვერ დაემალები,
თუნდ იყო პირველი და დიდი პოეტი.
ძვირფასო ქალებო! არ მოგერიდებით,
ერთს თქვენგანს ეკუთვნის სულ ჩემი წიგნები,
ნეტავი დამატრო მის ბროლის თითებია:
პირველი და დიდი გენია ვიქნები!

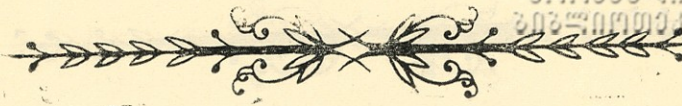
ჩემი ვარსკვლავი

ჩემი ვარსკვლავი, სატრფოო, ცის თაღზე შუქად რომ
ადის
შენი ღიმილის შუქია, გამათბობელი მარადის.
ჩემთვის სიმღერა, შვენებავ, შენი ხმა არის ნარნარი,
დიდება სიყვარულისა, ცის სამსხვერპლოზე დამდნარი.
და მე, შენს მგოსანს, იქ ძალმიძს მარადეამს ვიბედ-
ნიერო,
იქ ძალმიძს მხოლოდ ვიცოცხლო, სადაც შენა ხარ,
ციერო,
და, რაც კი ქვეყნად ამ ჩემს თვალს უეცრად მოეჩვენ-
ნების,
მარტოდენ ანარეკლია მაგ ღვთაებრივი შვენების.

მინც დავიმსახუკე

მთვარემ ღამე გაათია, კრთება შუქთა დინება,
ღამის სამი საათია, შენ კი არ გეძინება.
გავაცურეთ სადღაც ნავი, სავსე ლურჯ ექსცესებით,
შეგაყვარე კიდევ თავი ამ უბრალო ლექსებით.
ეფინება გზებს სიმებად ღალთა ცეცხლი, საყურე,
შენი კარგი გაღიმება მინც დავიმსახურე.

ატმის უვავილები

რტოებში ავობს ბებერი ქარი,
ყვავილთა ჯარი ფიფქით ბანაობს,
ტყდება, ნანაობს ეთერი ჩქარი,
ნანაობს ქარი და მიქანაობს.

და ქარი შეხვდა ატმის ყვავილებს,
ვარდისფერ ღილებს შეატყო ჟრჟოლა,
ფრთა დაატოლა გაუშლელ ღილებს,
დაწვდა ბილილებს და აათრთოლა.

ატმის ხე იდგა თაიგულივით,
იქ მას მიღევით უთრთოდა სული!
შორით მოსული გაზაფხულ სხივით
და ნამთა მძივით გარემოცული.

ატმის ხე იდგა ვით ნაზი ქალი,
ვით დედოფალი უცხო მხარეში;
სინარნარეში სწვავდა მზის ძალი,
და გრძნობათ აღის სიმწუხარეში.

ატმის ხე, შლილი, ოცნებას ჰგავდა,
როცა დელავდა მზით აღჭურვილი,
მე მისი ჩრდილი ხშირად მხიბლავდა
და ხშირად მწვავდა ტრფობის სურვილი.

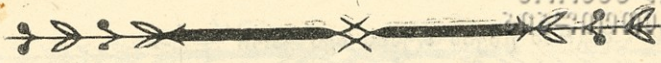
მაგრამ ეწვია ატმის ხეს ქარი
და ფრთა მედგარი შემოახვია,
ახლაც ატყვია ხეს განაბზარი,
ყვავილთა ღვარი რომ დააფრქვია.

როგორც პეპლები მშვიდი და ფრთხილი,
შემდეგ აშლილი და აფრენილი —
გადაცვენილი ატმის ყვავილი
იყო დაღლილი და მოწყენილი.

ოცნებათ რიგი თვალს მიეფარა!
მტვრით გაისვარა წყალთა ლიკლიკი,
ყვავილი იგი მოკვდა და ჩქარა
წითლად დაფარა ბალის ბილიკი.

ბაღის ბილიკზე მივდივარ და თან
გაძრცვნილ ატამთან ზღვები გროვდება,
საღამოვდება და მზის ჩასვლასთან
თანდათან მწუხრი მიახლოვდება.

მე აღარ ვდარდობ... რა მსურს, რას ველი?
ვით მზის ნათელი და ღამის ჩრდილი,
მეფობს სიკვდილი — ჭკნობის სურვილი!
ვაჰქრა სურნელი, დასჭკნა ყვავილი!

* * *

✶

გაგონდება თუ არა,
 კარალეთის დღეები,
 მთების ლურჯი კამარა
 უცხო სამოთხეები?
 კიდევ შეგრჩია თუ არა
 მხიარული თვალები?
 თუ დრომ გადაუარა
 და ჩაუქრო ალები?
 მივდგომოდით მხარდამხარ
 და დრო გვეუარესა,
 აწ არ ვიცი სადა ხარ
 და რომელსა მხარესა.

მიმღერე რამე

როგორ მიყვარდა! მაგრამ ხსოვნა იმ ტრფობის სრულის,
დარჩა ჩემს გულში წაუშლელი და მოკამკამე,
იმას იგონებს დაღონება დადაღულ გულის...
იმ სიყვარულის მიმღერე რამე!

ყმაწვილკაცობა, ყვავილები სიცოცხლის დილის,
ბურუსებს იქით გადიკარვა... როგორ ვეწამე!
ეხლა თავს მადგას ჭმუნვარება მომავლის ჩრდილის.
იმ სიყმაწვილის მიმღერე რამე!

დიდი მიზანი, ბრძოლა იყო ახალ დღეების,
არ დავცემულვარ, მაგრამ გესლით შე მოვიშხამე.
აი, ნაყოფი, ქარიშხლიან სიცოცხლის ვნების.
მე იმ ბრძოლების მიმღერე რამე!

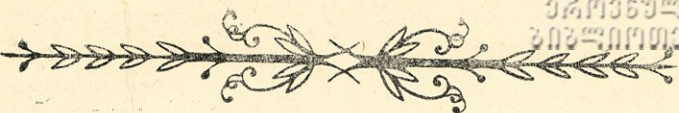
ახალგაზრდათა ბრძოლის შემდეგ დაუძლურების
და წარუშლელი მწუხარების გავხდი მოწამე,
მოწამე გავხდი ცეცხლისა და განადგურების.
გემუდარები, მიმღერე რამე!

ს ტ ა ნ ს ი ბ ი

აქ დაიდგმება პოეტის ძეგლი,
ბავშვები მოვლენ შენი წიგნებით,
იქნება, ბევრი რამე იქნება —
მხოლოდ ამქვეყნად ჩვენ არ ვიქნებით.

ცხოვრებისაგან დაჭრილი ლომი,
ეხლა რომ ოხვრით შაშბში ვარდება,
სხვა ისტორიის წინაშე მდგომი
აქ სხვანაირად აღიმართება.

ეხლა კი ხელი მივცეთ ერთმანეთს,
ხომ მოგვივლია ხმელეთი, ზღვები...
ოჰ, მომავალო, შენ ერთი მაინც
არ იტყვი, როგორც იტყვიან სხვები!

**მალალ მთაზედა ავაგე
სასახლე ახალთ-ახალი**

მალალ მთაზედა ავაგე
სასახლე ახალთ-ახალი,
ლითონზე უფრო მაგარი,
პირამიდებზე მალალი.

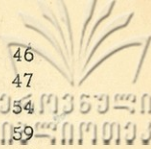
ხალხისთვის სამარადისო,
ღიაა მისი კარები:
მე მის უსაზღვრო სიყვარულს
და ნდობას დავემყარები.

მასში პოეტის უკვდავი
დიდება დაისადგურებს,
ვერც ცეცხლი ჟამთა სიავის,
ვერც ქარი გაანადგურებს.

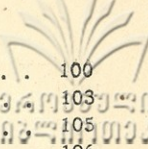
მალალ მთაზედა ავაგე
სასახლე ახალთ-ახალი,
ლითონზე უფრო მაგარი
პირამიდებზე მალალი.

ს ა რ ჩ ე ვ ი

	88
ჩემი სიმღერა	3
ახალგაზრდობას	4
✓ მშობლიურო ჩემო მიწაე	5
✓ სამშობლოს	11
ლენინი	12
* * (მრავალჯამიერ გუგუნებდეს ხმა)	14
✓ მამულო, სიცოცხლეო	16
სტალინი	17
ახალი ტფილისის დაფუძნება	20
* * (დღევანდელი დღის)	22
ჩვენი მნათობი ცეცხლის ფერია	23
ეგ არის და გორის ციხე	25
მთელი ქართველი ხალხის სახელით	27
✓ ჰიმნი მშვიდობას	30
იდიდე, სამშობლოვ	36
უკვდავი არის	38
ღიადი წიგნი	40
✓ მთელ მსოფლიოში რაც ატომია	41
ნაკადულო, ნაკადულო	42
წიგნი	43
ნერგი ევკალიპტის	44
ზღვაზე ბავშვების ბედნიერ სირბილს	45

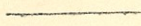
დაუძლეველი	46
1950	47
აღმოსავლეთი	54
ემოქა იშუა და გაიზარდა	59
ყველა წითელარმიელი იდგეს როგორც ლომი	62
ჩვენი ჯარი ძლიერია, მაგრამ სხვა სიძლიერით	65
რად გვინდა თავი ცოცხალი	67
შეხედე	70
მზე თვალებში ჩაგეწვეთება და თვალს სინათლე მოემატება	71
ავტომობილი და ურემი	73
ყოველი მხრიდან	77
სალამი ახალგაზრდობას	79
პიონერო, იყავ ღირსი	81
დროშები ჩქარა	83
ტახტი დაეცა	84
ურიცხვ დროშებში	85
ჩვენ პოეტები საქართველოსი	86
რევოლუციონერის ხსოვნას	88
ჩვენ ავდიოდით სახრჩობელაზე	89
რამდენ ღამეს მოელო ბოლო	90
იყო ბურუსი	91
გემი „დალანდი“	92
სადღეგრძელო იყოს მისი	93
პირველი მაისი	94
პროლოგი 100 ლექსის	95
სანამ არ დამსხვრეულან	96
რვა მარტი	97
ჩემო სიმღერავ, მაღლა, სულ მაღლა!	98
არგონავტები ახალი დროის	99

მწვერვალები ახალი მთების	100
• იბობოქრე	103
✓ სამშობლო	105
რას იპოვი აქ, საზღვარგარეთ	106
ცხოვრება ჩემი	108
ქალავ	109
შერიგება	110
დროშები მაღლა, სულ მაღლა, მაღლა!	111
ეფინება სიხარული	114
აღტაცებას იმედისას და მსოფლიო გამარჯვებას.	115
არხევს ახალი სიცოცხლის აკვანს ,	116
ნუ მიატოვებ ლექსს უთვისტომოდ, დროის, ეპო- ქის და სივრცის გარეთ	117
მგზავრის სიმღერა	119
აწმყოს დიდება დიდი	120
* * (წყალტუბოდან ქუთაისში)	121
პოეზიის ინტეგრალები	122
✓ განახლდა გული	124
მეცხრე სიმფონია	125
რა წარმტაცი ხარ, რა დიდებული	126
სტანსები	127
✓ შრომა მეცნიერებასთან მჭიდროდ დაკავშირებული.	129
ჩანგო, ბევრი კარგი დრო	131
* * (სალამოს მთების, დღისით ზღვაური)	132
წამყე ბეთანიისაკენ	133
მიყვარს მარტო ქარიშხალი	134
რა იყო შენი ბავშვობა	135
მე და ლამე	136 ✓
შენ ზღვისპირად	138
ღელავდნენ	139

ჩემი ვარსკვლავი	140
მაინც დავიმსახურე	141
ატმის ყვავილები	142
* * (გაგონდება თუ არა)	144
მიმღერე რამე	145
სტანსები	146
მაღალ მთაზედა ავაგე სასახლე ახალთ ახალი . .	147

რედაქტორი — ა. გაბესკირაძე.

გაშომცემლობის რედაქტორი — ნ. ჩირაძე, მხატვარი — ვ. გრეგო-
ლია, მხატვარი რედაქტორი — ეკ. ბაღდავაძე, ტექრედაქტორი —
მ. მეძმარიაშვილი

გადაეცა წარმოებას 20/IV-53 წ. ხელმოწერილია დასაბეჭდად
მ. IX-53 წ. ნაბეჭდ ფორმ. რაოდ. — 9,75. სააღრიცხვო ფორმ. რაოდ.
4,5. ანაწყობის ზომა — 5 × 8. ქალაქის ზომა — 54 × 84.
შეკვ. № 522. ტირაჟი — 7.000. უფ 06065.

საქპოლიგრაფიკამომცემლობის 1-ლი სტამბა. თბილისი, ორჯონი-
კიძის ქ. № 50.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა